

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

DWP-VII.3402-2/2009

**Załącznik do Uchwały nr 2381/2009
Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 marca 2009 r.**

**WYTYCZNE INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ
WIELKOPOLSKIM REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM
NA LATA 2007-2013
W SPRAWIE KWALIFIKOWALNOŚCI KOSZTÓW W RAMACH PRIORYTETU I – DZIAŁANIE 1.7
ORAZ PRIORYTETÓW II-VI**

*Zatwierdzone Uchwałą nr 2381 /2009 z dnia 19 marca 2009 r.
Zarządu Województwa Wielkopolskiego*

Poznań, 19 marca 2009 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
Stosowane skróty i wyrażenia	6
Rozdział 1 – Zasady ogólne.....	10
1.1. Pojęcie kwalifikowalności kosztów	10
1.2. Podmiot ponoszący koszty.....	10
1.3. Termin poniesienia kosztu.....	11
1.4. Uznanie kosztu za poniesiony.....	11
1.5. Ogólne warunki uznania kosztu za kwalifikowalny.....	12
1.6. Wkład niepieniężny.....	13
1.7. Koszty niekwalifikowalne	14
1.8. Leasing.....	15
1.8.1. Zasady ogólne	15
1.8.2. Leasing finansowy.....	16
1.8.3. Leasing operacyjny	16
1.8.4. Leasing zwrotny	17
1.9. Inne techniki finansowania.....	17
1.10. Podatek od towarów i usług oraz inne obciążenia publicznoprawne.....	17
1.10.1. Ogólne zasady.....	17
1.10.2. Oświadczenie o kwalifikowalności podatku od towarów i usług.....	18
1.10.3. Podatek od towarów i usług jako koszt kwalifikowalny	19
1.10.4. Prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony	19
1.10.5. Status podatnika podatku od towarów i usług.....	19
1.10.6. Związek zakupów z czynnościami opodatkowanymi.....	20
1.10.7. Odliczenie częściowe.....	20
1.10.8. Pozostałe obciążenia publicznoprawne.....	22
1.11. Projekty generujące dochód.....	22
1.11.1. Ogólne zasady.....	22
1.11.2. Incydentalne dochody występujące w trakcie realizacji projektu	23
1.12. Pojęcie podwójnego finansowania kosztów	23
1.13. Ponoszenie kosztów charakterystycznych dla innego funduszu strukturalnego (cross-financing).....	24
1.14. Kwota zatrzymana.....	24
1.15. Trwałość projektu.....	25
1.16. Czyny zabronione	25
Rozdział 2 – Warunki uznania za kwalifikowalne poszczególnych rodzajów kosztów	28
2.1. Koszty poniesione na przygotowanie projektu	28
2.2. Koszty związane bezpośrednio z realizacją projektu.....	29
2.2.1. Nabycie nieruchomości (zabudowanej lub niezabudowanej).....	29
2.2.2. Zakup środka trwałego oraz wartości niematerialnej i prawnej.....	30
2.2.3. Montaż i instalacja środka trwałego	31
2.2.4. Materiały i roboty budowlane	31
2.2.5. Postanowienia szczególne w zakresie kosztów poniesionych na mieszkalnictwo.....	33
2.3. Koszty związane z obsługą projektu.....	33
2.3.1. Zespół inżyniera kontraktu / inspektor nadzoru / nadzór autorski	33
2.3.2. Badania i ekspertyzy	35
2.3.3. Audyt zewnętrzny.....	36
2.3.4. Koszty pozostałych usług, zabezpieczeń i ubezpieczeń.....	37
2.3.5. Koszty promocji projektu i koszty innych działań promocyjnych.....	39
2.4. Pozostałe koszty	39
Rozdział 3 – rodzaje kosztów kwalifikowalnych w poszczególnych Działaniach WRPO.....	41
3.1. Działanie 1.7 WRPO Przygotowanie terenów inwestycyjnych.....	41
3.2. Działanie 2.1 WRPO Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych (drogi wojewódzkie, z wyłączeniem dróg wojewódzkich w miastach na prawach powiatu).....	42
3.3. Działanie 2.2 WRPO Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)	43
3.4. Działanie 2.3 WRPO Modernizacja regionalnego układu kolejowego.....	45
3.5. Działanie 2.4 WRPO Tabor kolejowy dla regionalnych przewozów pasażerskich	46

3.6. Działanie 2.5 WRPO Rozwój miejskiego transportu zbiorowego	46
3.7. Działanie 2.6 WRPO Rozwój regionalnej infrastruktury lotniczej.....	48
3.8. Działanie 2.7 WRPO Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	49
3.9. Działanie 3.1 WRPO Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi.....	50
3.10. Działanie 3.2 WRPO Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku	51
3.11. Działanie 3.3 WRPO Wsparcie ochrony przyrody	53
3.12. Działanie 3.4 WRPO Gospodarka wodno-ściekowa	54
3.13. Działanie 3.5 WRPO Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa	55
3.14. Działanie 3.6 WRPO Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego.....	56
3.15. Działanie 3.7 WRPO Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii	57
3.16. Działanie 4.1 WRPO Rewitalizacja obszarów miejskich	59
3.17. Działanie 4.2 WRPO Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojennych..	60
3.18. Działanie 5.1 WRPO Infrastruktura szkolnictwa wyższego	62
3.19. Działanie 5.2 WRPO Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym szkolnictwa ustawicznego	65
3.20. Działanie 5.3 WRPO Poprawa warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w województwie	66
3.21. Działanie 5.4 WRPO Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej	68
3.22. Działanie 6.1 WRPO Infrastruktura na obszarach turystycznych.....	69
3.23. Działanie 6.2 WRPO Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	71

Wstęp

1. Niniejsze wytyczne określają warunki uznania kosztu za koszt kwalifikowalny w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Warunki te wynikają w szczególności z:

- 1) aktów prawnych krajowych i wspólnotowych dotyczących funduszy strukturalnych, w szczególności:
 - a. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. U. UE L210, s. 25 z późn. zm.),
 - b. Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. U. UE L210, s. 1),
 - c. Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. U. UE L371, s. 1),
 - d. Rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodnie ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. U. UE L214, s. 3),
 - e. ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych,
 - f. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych,
 - g. ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych,
 - h. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t. j. Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych,
 - i. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.),
- 2) „Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013”, wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego,

3) Szczegółowego opisu priorytetów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

2. Kategorie beneficjentów, którzy mogą się starać o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 określono w Szczegółowym opisie priorytetów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

3. Projekt, z poszanowaniem wszystkich zasad dotyczących kwalifikowalności projektu i beneficjenta (w szczególności zgodności z Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 i Szczegółowym opisem priorytetów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013), kwalifikuje się do dofinansowania w ramach Programu jeżeli jest realizowany w granicach administracyjnych obszaru objętego Programem, tj. na terenie województwa wielkopolskiego.

4. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (pismo z dnia 29 stycznia 2008 r., sygn.: DKS-II-913/JKo/10/08), wartość inwestycji niezwiązanych z podstawowym celem priorytetu / działania nie może przekraczać 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu. Za inwestycje niezwiązane z celem priorytetu / działania należy uznać w szczególności: koszt budowy / remontu pomieszczeń biurowych i socjalnych, koszt budowy / remontu pomieszczeń o charakterze komercyjnym (w przypadku inwestycji w infrastrukturę edukacyjną, społeczną i ochronę zdrowia oraz z zakresu kultury i turystyki). Wartość inwestycji niezwiązanych z podstawowym celem priorytetu / działania i jej udział w wielkości kosztów kwalifikowalnych projektu będzie podlegała weryfikacji na etapie oceny wniosku o dofinansowanie oraz w trakcie kontroli prawidłowości realizacji projektu.

5. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (pismo z dnia 19 listopada 2008 r., sygn.: DKS/II/079/KZ/21/07), Instytucje Zarządzające Programami Operacyjnymi winny określić minimalny poziom środków własnych beneficjentów w ramach wkładu własnego (dotyczy wyłącznie beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego lub jednostkami podległymi). Środki własne w ramach wkładu własnego beneficjenta winny pochodzić z jego budżetu i / lub z kredytów komercyjnych udzielonych beneficjentowi. W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 ustaliła wielkość środków własnych beneficjenta (pochodzących z jego budżetu i / lub z komercyjnych kredytów bankowych) na 1% kosztów kwalifikowalnych projektu. Pozostała część wkładu własnego beneficjenta może pochodzić z kredytów i pożyczek preferencyjnych, dotacji z innych niż Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013, a także z budżetu beneficjenta lub kredytu komercyjnego.

Stosowane skróty i wyrażenia

- B – Beneficjent Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- cross-financing – zasada elastycznego, krzyżowego finansowania, która ma na celu ułatwienie wdrażania jednofunduszowych programów operacyjnych. Zapewnia ona możliwość finansowania w ramach zakresów interwencji EFRR i Europejskiego Funduszu Społecznego komplementarnych działań wchodzących odpowiednio w zakres drugiego funduszu,
- duży projekt – projekt którego całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln EUR w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych dziedzin,
- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- IZ WRPO – Instytucja Zarządzająca Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013,
- KC – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.),
- koszt kwalifikowalny – por. rozdział 1, punkt 1.1 niniejszych Wytycznych,
- koszt niekwalifikowalny – por. rozdział 1, punkt 1.7 niniejszych Wytycznych,
- KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- leasing finansowy – zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” (Dz. Urz. Ministerstwa Finansów z dnia 12 maja 2008 r., Nr 4, poz. 35) jest to umowa, na mocy której leasingodawca oddaje leasingobiorcy na czas oznaczony środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne do odpłatnego użytkowania lub do pobierania pożytków. Jednocześnie umowa ta spełnia co najmniej jeden z warunków określonych w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Przedmiot umowy leasingu jest zaliczany do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych leasingobiorcy, który dokonuje odpisów amortyzacyjnych,
- leasing operacyjny – zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” jest to umowa leasingu inna niż umowa leasingu finansowego, w przypadku której przedmiot umowy leasingu zaliczany jest do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych leasingodawcy, który dokonuje odpisów amortyzacyjnych,
- leasing zwrotny – zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” jest to transakcja, na którą składają się dwie umowy: sprzedaży i leasingu określonych składników aktywów. Pierwszym etapem transakcji jest zbycie przedmiotu

umowy przez dotychczasowego właściciela leasingodawcy, który następnie oddaje nabyte składniki aktywów do używania leasingobiorcy, którym jest zbywca, na zasadach leasingu operacyjnego lub finansowego,

- lider – podmiot będący projektodawcą / wnioskodawcą¹, który składa do IZ WRPO wnioski o dofinansowanie projektu w imieniu swoim oraz wszystkich partnerów oraz z którym IZ WRPO zawiera umowę o dofinansowanie projektu i który odpowiada następnie (jako beneficjent) przed IZ WRPO za realizację projektu w formie partnerstwa; wskazuje się, aby funkcję lidera pełnił podmiot będący jednostką sektora finansów publicznych,
- nieruchomość niezabudowana – część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), z wyłączeniem budynków, budowli, obiektów małej architektury oraz tymczasowych obiektów budowlanych,
- nieruchomość zabudowana – część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), wraz z budynkami, budowlami, obiektami małej architektury trwale związanymi z gruntem,
- partner – podmiot wymieniony we wniosku o dofinansowanie, uczestniczący w realizacji projektu, wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujący projekt wspólnie z beneficjentem (liderem) i ewentualnie innymi partnerami na warunkach określonych w umowie / porozumieniu o partnerstwie, zawartej z projektodawcą (liderem) przed złożeniem do IZ WRPO wniosku o dofinansowanie; udział partnera w realizacji projektu musi być adekwatny do merytorycznego zakresu i wartości projektu oraz niezbędny do celów realizacji projektu,
- partnerstwo – forma wspólnej realizacji projektu wyrażona w pisemnej umowie / porozumieniu co najmniej dwóch samodzielnych podmiotów wymienionych we wniosku o dofinansowanie i uczestniczących wspólnie w realizacji projektu, wnoszących do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe oraz realizujących projekt na warunkach określonych w umowie / porozumieniu o partnerstwie,
- projekt – przedsięwzięcie realizowane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie,
- projekt generujący dochód – por. rozdział 1, punkt 1.11 niniejszych Wytucznych,
- PZP – ustawa 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.),
- RLM – Równoważna Liczba Mieszkańców; według wzoru:

$$RLM = \frac{(\text{dobowa objętość ścieków [m}^3\text{/d]} \times \text{średnie BZT}_5 [\text{gO}_2\text{/m}^3])}{60 [\text{gO}_2\text{/Md}]}$$

gdzie: BZT – biologiczne zapotrzebowanie tlenu

- rozporządzenie 1080/2006 – rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. U. UE L210, s. 1),
- rozporządzenie 1083/2006 – rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. U. UE L210, s. 25),
- rozporządzenie 1828/2006 – rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. U. UE L371, s. 1),
- rozporządzenie 800/2008 – rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. U. UE L214, s.3),
- środek trwały – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości (w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego), maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych oraz inwentarz żywy. Środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 4 z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- TWE – Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (wersja skonsolidowana, Dz. U. UE Nr C340 z 10 listopada 1997 r.),
- UE – Unia Europejska,

¹ Podmiot wymieniony w WRPO oraz Uszczegółowieniu WRPO, w okresie od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie do dnia poprzedzającego dzień zawarcia z IZ WRPO umowy o dofinansowanie projektu.

- UFP – ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.),
- umowa o dofinansowanie – umowa zawarta z beneficjentem, na podstawie której beneficjent realizuje projekt współfinansowany w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013,
- Uszczegółowienie WRPO – Szczegółowy opis priorytetów Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego,
- wartości niematerialne i prawne – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości są to nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, know-how. Do wartości niematerialnych i prawnych nie zalicza się inwestycji, o których mowa w art. 3 ust. 1. pkt 17 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- własność – w granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać korzyści i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą (art. 140 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.),
- WRPO – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013.

Ileokroć w niniejszym dokumencie mowa jest o fakturze, należy przez to rozumieć fakturę lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej, w tym również dowód wewnętrzny.

Rozdział 1 – Zasady ogólne

1.1. Pojęcie kwalifikowalności kosztów

1.1.1. Koszt kwalifikowalny – koszt poniesiony przez beneficjenta (lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w umowie o dofinansowanie) w związku z realizacją projektu w ramach WRPO, zgodnie z zasadami obowiązującymi w niniejszych Wytycznych, który kwalifikuje się do refundacji ze środków przeznaczonych na realizację WRPO (pochodzącymi z budżetu UE i / lub z publicznych źródeł krajowych) w trybie określonym w umowie o dofinansowanie projektu.

1.1.2. Koszt poniesiony w ramach projektu jest kwalifikowalny, jeśli spełnia wszystkie dotyczące go warunki określone w niniejszych Wytycznych.

Uznanie danego kosztu co do zasady za kwalifikowalny (w Uszczegółowieniu WRPO lub niniejszych Wytycznych) nie oznacza automatycznego uznania tego kosztu za kwalifikowalny w ramach konkretnego projektu.

1.1.3. W przypadku, gdy pokrycie kosztu środkami przeznaczonymi na realizację WRPO stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE (lub pomoc *de minimis*), koszt będzie uznany za kwalifikowalny, jeśli spełnia równocześnie:

- 1) wszystkie dotyczące go warunki określone w niniejszych Wytycznych, oraz
- 2) wszystkie dotyczące go warunki określone w akcie prawa polskiego i wspólnotowego (w tym w decyzji Komisji Europejskiej przyznającej pomoc indywidualną), stanowiącym podstawę prawną udzielenia pomocy.

1.1.4. Co do zasady, wzrost wartości projektu i wzrost wartości kosztów kwalifikowalnych nie ma wpływu na wysokość dofinansowania ze środków WRPO, natomiast zmniejszenie wartości projektu i wysokości kosztów kwalifikowalnych skutkuje zmniejszeniem poziomu dofinansowania, zgodnie z założonym dla każdego projektu montażem finansowym.

1.2. Podmiot ponoszący koszty

Co do zasady, kosztem kwalifikowalnym jest koszt poniesiony przez B, tj. podmiot, z którym IZ WRPO zawarła umowę o dofinansowanie projektu w ramach WRPO, z wyjątkiem partnerstwa (por. definicja w części „Stosowane skróty i wyrażenia”). W przypadku, gdy B projektu jest partnerstwo, kosztem kwalifikowalnym jest koszt poniesiony przez dowolnego członka partnerstwa.

1.3. Termin poniesienia kosztu

1.3.1. W ramach WRPO koszty są kwalifikowalne, jeżeli zostały poniesione nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r. (niezależnie od terminu złożenia wniosku o dofinansowanie i od terminu podpisania umowy o dofinansowanie – z wyjątkiem projektów objętych schematami pomocy publicznej) i nie później niż w dniu 31 grudnia 2015 r.

1.3.2. Terminy ponoszenia kosztów kwalifikowalnych w ramach każdego projektu określa umowa o dofinansowanie tego projektu. Terminy te nie mogą wykraczać poza daty graniczne: 1 stycznia 2007 r. i 31 grudnia 2015 r.

1.3.3. Dla projektów objętych schematami pomocy publicznej koszty są kwalifikowalne nie wcześniej niż po złożeniu do IZ WRPO wniosku o dofinansowanie i nie później niż w dniu planowanego zakończenia finansowego realizacji projektu, który nie może wykraczać poza dzień 31 grudnia 2015 r. (z zachowaniem pozostałych przesłanek kwalifikowalności wskazanych w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 i 3 Wytycznych).

1.3.4. Daty uznania kosztów kwalifikowalnych za poniesione wskazano w rozdziale 1, punkcie 1.4 Wytycznych.

1.4. Uznanie kosztu za poniesiony

1.4.1. Za datę poniesienia kosztu (wydatku) przyjmuje się:

- 1) datę obciążenia rachunku bankowego podmiotu ponoszącego koszt – w przypadku wydatków dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą,
- 2) datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej (lub podobnego instrumentu) – w przypadku wydatków dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności,
- 3) datę faktycznego dokonania płatności – w przypadku wydatków dokonanych gotówką,
- 4) datę dokonania pozostałej (tzn. niezatrzymanej) części płatności – w przypadku kosztu kwalifikowalnego w postaci kwoty zatrzymanej (zabezpieczenie wykonania robót budowlanych),

1.4.2. Za datę poniesienia kosztu niepieniężnego przyjmuje się:

- 1) datę wejścia w życie umowy o udzieleniu poręczenia – w przypadku kosztu kwalifikowalnego polegającego na udzieleniu poręczenia (niezależnie od tego, czy w wyniku wykonywania tej umowy nastąpiła wypłata kwoty poręczanej),
- 2) datę uznania kompensaty przez drugą stronę – w przypadku kosztu dokonanego w drodze kompensaty należności od określonego podmiotu i zobowiązań wobec tego podmiotu.

1.5. Ogólne warunki uznania kosztu za kwalifikowalny

1.5.1. Ocena kwalifikowalności kosztu polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami krajowymi i wspólnotowymi, w tym z WRPO i Uszczegółowieniem WRPO oraz z wytycznymi IZ WRPO. Oceny takiej dokonuje się zarówno na etapie wyboru wniosku o dofinansowanie projektu, jak i podczas jego realizacji (w szczególności poprzez weryfikację wniosków o płatność i kontrole na miejscu). Na etapie wyboru wniosku o dofinansowanie sprawdzeniu podlega potencjalna kwalifikowalność kosztów ujętych we wniosku. Przyjęcie projektu do realizacji i podpisanie z B umowy o dofinansowanie projektu nie oznacza, że wszystkie koszty, które B przedstawi do rozliczenia w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do refundacji.

1.5.2. Koszt jest kwalifikowalny jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezbędny dla realizacji projektu oraz służy osiągnięciu zakładanych celów projektu,
- 2) został rzeczywiście poniesiony (por. rozdział 1, punkt 1.4 Wytycznych),
- 3) został dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej wysokości kosztu:

zasadę tę uznaje się za spełnioną w szczególności wówczas, gdy koszt został poniesiony w wyniku udzielenia zamówienia zgodnie z przepisami PZP. Jeżeli koszt został poniesiony w wyniku innych czynności niż udzielenie zamówienia zgodnie z przepisami PZP, ciężar udowodnienia zachowania oszczędności kosztu spoczywa na podmiocie ponoszącym koszt.

B zobowiązany w umowie o dofinansowanie projektu do pozyskania 3 ofert ma obowiązek przechowywać otrzymane oferty wraz z pisemnym uzasadnieniem wyboru jednej z nich oraz dokumenty potwierdzające upublicznienie zamiaru zakupu towaru lub usługi (zapytania ofertowe, badania rynku, ogłoszenia w gazecie itp.),

- 4) został należycie udokumentowany:

dowodem poniesienia kosztu jest faktura oraz dowód zapłaty faktury. W przypadku płatności gotówkowej, wystarczającym dowodem jest faktura z adnotacją „zapłacono gotówką” opatrzoną podpisem wystawcy faktury / sprzedawcy oraz rozliczenie pomiędzy B a pracownikiem (jeżeli płatność za fakturę była dokonywana przez pracownika B). W przypadkach kosztów niepieniężnych wskazanych w rozdziale 1, punkcie 1.6 Wytycznych, za dowód poniesienia kosztu uznaje się, w zależności od rodzaju kosztu odpowiednio: umowę o udzieleniu poręczenia, potwierdzenie uznania kompensaty, wycenę wkładu niepieniężnego. W przypadku, gdy faktury nie potwierdzają poniesienia kosztu w sposób dostateczny, należy przechowywać dodatkowe dokumenty,

- w szczególności bilety, faktury dokumentujące koszt noclegu, opłaty za parking, autostradę itp., ewidencję przebiegu pojazdu, rozliczenie zaliczki z pracownikiem itp.,
- 5) został dokonany na podstawie umowy z wykonawcą lub dostawcą zamówienia oraz potwierdzony protokołem odbioru,
 - 6) w przypadku zakupu środka trwałego / wartości niematerialnej i prawnej – został wpisany do ewidencji środków trwałych / ewidencji wartości niematerialnej i prawnej,
 - 7) został poniesiony zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie projektu, tj. w szczególności:
 - a. **w terminie** realizacji projektu (rozpoczęcie / zakończenie realizacji projektu) oraz nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 r. i nie później niż 31 grudnia 2015 r. Dla projektów objętych schematami pomocy publicznej – nie wcześniej niż po złożeniu do IZ WRPO wniosku o dofinansowanie, i nie później niż w dniu planowanego zakończenia finansowego realizacji projektu, który nie może wykraczać poza dzień 31 grudnia 2015 r. W przypadku gdy wnioskodawcą jest duży przedsiębiorca – po uzyskaniu informacji od IZ WRPO o pozytywnym zakończeniu oceny formalnej i nie później niż w dniu planowanego zakończenia finansowego realizacji projektu, który nie może wykraczać poza dzień 31 grudnia 2015 r.,
 - b. na zakup towarów / usług / robót budowlanych lub na poniesienie innych kosztów **określonych we wniosku o dofinansowanie** projektu wraz z załącznikami (wniosek stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie projektu),
 - 8) został dokonany zgodnie z obowiązującym prawem wspólnotowym i krajowym, w szczególności z UFP i PZP, KC oraz z WRPO i Uszczegółowieniem WRPO,
 - 9) nie podlega wyłączeniom wskazanym w rozdziale 1, punkcie 1.7 oraz w rozdziale 3 Wytucznych,
 - 10) nie został sfinansowany z wspólnotowych lub krajowych środków publicznych.

1.6. Wkład niepieniężny

1.6.1. Wkład niepieniężny wniesiony na rzecz projektu przez B w postaci dóbr stanowi koszt kwalifikowalny pod warunkiem zachowania następujących przesłanek:

- 1) wkład niepieniężny polega na wniesieniu nieruchomości zabudowanej, urządzeń, materiałów (surowców) lub własności intelektualnej,
- 2) nieruchomość zabudowana może zostać uznana za kwalifikowalny wkład niepieniężny wyłącznie w przypadku, gdy w wyniku realizacji projektu zmieni ona swoje przeznaczenie lub funkcje,
- 3) konieczna jest niezależna wycena wartości wkładu niepieniężnego,

- 4) w przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości zabudowanej, zostały spełnione wymogi szczegółowe określone w rozdziale 2, punkcie 2.2.1 Wytycznych,
- 5) współfinansowanie z WRPO nie może przekroczyć wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

1.6.2. Wolontariat oraz grunt nie stanowi kwalifikowalnego wkładu niepieniężnego w ramach WRPO.

1.7. Koszty niekwalifikowalne

1.7.1. W żadnym wypadku nie są kwalifikowalne następujące koszty:

- 1) koszty przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu (nie dotyczy dokumentacji technicznej, analizy finansowej i ekonomicznej, oceny oddziaływania na środowisko, studium wykonalności i innych dokumentów wskazanych w rozdziale 2, punkcie 2.1 Wytycznych),
- 2) koszty zakupu gruntu – dotyczy kosztu, którego wartość przekracza 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu,
- 3) koszty wyceny wkładu niepieniężnego,
- 4) koszty zaliczkowo poniesione na roboty budowlane dostawy / usługi (jeżeli roboty / usługi / dostawy nie zostały zrealizowane w momencie wystawienia faktury),
- 5) koszty osobowe wynikające z umów o pracę (dotyczy osób zatrudnionych na cały etat lub część etatu),
- 6) koszty ogólne (eksploatacja, media),
- 7) koszty obsługi prawnej i księgowej,
- 8) koszty odpłatnego zlecenia prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub doradztwa w tym zakresie (dotyczy wyłącznie B zobowiązanych do stosowania PZP na podstawie art. 3 tej ustawy – por. rozdział 2, pkt 2.3.4.5 niniejszych Wytycznych),
- 9) podatek od towarów i usług, który może zostać odzyskany w całości lub w części zgodnie z zapisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.),
- 10) pozostałe podatki, cła i opłaty celne,
- 11) opłaty niewymienione w niniejszych Wytycznych,
- 12) odsetki od zadłużenia lub inne koszty kredytu,
- 13) koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe ponoszone w związku z realizacją projektu,

- 14) kary i grzywny, a także koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd,
- 15) koszty odszkodowań, rekompensat i innych należności o podobnym charakterze,
- 16) wydatki związane z leasingiem, w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, koszty montażu oraz dostosowania środków trwałych do użytkowania, koszty wymiany części związanych z leasingowanym sprzętem m.in. opony zimowe, letnie, przeglądy techniczne itp., opłaty ubezpieczeniowe,
- 17) wkład niepieniężny w postaci wolontariatu i gruntu,
- 18) koszty amortyzacji środków trwałych, w tym również koszty amortyzacji używanych środków trwałych,
- 19) kwoty zatrzymane jako gwarancje w robotach budowlanych – jeżeli nie zostały zwolnione przed terminem finansowego zakończenia realizacji projektu określonym w umowie o dofinansowanie (są to koszty nieponiesione przez B),
- 20) wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków wspólnotowych lub dotacji krajowych w przeciągu 10 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta.

1.7.2. Koszty niekwalifikowalne związane z realizacją projektu ponosi B projektu.

1.8. Leasing

1.8.1. Zasady ogólne

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione w związku z technikami finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia prawa własności przedmiotu na B (podmiot użytkujący), w tym w szczególności wydatki poniesione w związku z zastosowaniem leasingu.

Refundacja kosztów faktycznie poniesionych, w przypadku zastosowania w ramach projektu finansowania w drodze leasingu, jest dokonywana na rzecz leasingobiorcy (podmiotu leasingującego przedmiot, tj. B WRPO).

Do współfinansowania kwalifikują się następujące formy leasingu:

- 1) leasing finansowy,
- 2) leasing operacyjny,
- 3) leasing zwrotny.

Kosztem kwalifikowalnym jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału przedmiotu leasingu. Maksymalna kwota kosztów kwalifikowalnych nie może przekroczyć rynkowej wartości przedmiotu leasingu. Oznacza to, że kwota kwalifikująca się do

współfinansowania nie może być wyższa, niż kwota na którą opiewa dowód zakupu wystawiony leasingobiorcy przez dostawcę przedmiotu leasingu.

Refundacja kosztów leasingu jest dokonywana na podstawie dowodów potwierdzających faktycznie spłacone raty leasingu w okresie realizacji projektu, wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu.

Wydatkami niekwalifikowalnymi są wydatki związane z umową leasingu, w tym w szczególności:

- 1) podatek,
- 2) marża finansującego,
- 3) odsetki od refinansowania kosztów,
- 4) koszty ogólne,
- 5) koszty montażu oraz dostosowania środków trwałych do użytkowania,
- 6) koszty wymiany części związanych z leasingowanym sprzętem m.in. opony zimowe, letnie, przeglądy techniczne itp.,
- 7) opłaty ubezpieczeniowe.

1.8.2. Leasing finansowy

Pod pojęciem leasingu finansowego, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej rozumie się taką umowę leasingu, w ramach której ryzyko oraz pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przeniesione są na leasingobiorcę (B projektu). Oznacza to, że umowa leasingu skutkuje czasowym przekazaniem w użytkowanie przedmiotu leasingu, przy czym umowa leasingu zawiera „opcję nabycia” lub też przewiduje „minimalny okres leasingowy odpowiadający okresowi użytkowania” przedmiotu leasingu.

W przypadku wystawienia jednej faktury w dniu zawarcia umowy, dowodem poniesienia wydatku jest harmonogram spłat wraz z wyciągiem z rachunku bankowego, potwierdzającym dokonanie wpłaty raty leasingowej.

1.8.3. Leasing operacyjny

Pod pojęciem leasingu operacyjnego, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, rozumie się taką umowę leasingu, w ramach której ryzyko oraz pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu nie są zasadniczo w całości przeniesione na leasingobiorcę (B projektu). Oznacza to, że umowa leasingu skutkuje czasowym przekazaniem w użytkowanie przedmiotu leasingu, przy czym czas ten może być krótszy niż okres gospodarczej używalności przedmiotu leasingu (okres amortyzacji).

1.8.4. Leasing zwrotny

Istotą leasingu zwrotnego, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, jest powiązanie umowy leasingu z poprzedzającą ją umową sprzedaży. Leasingobiorca sprzedaje posiadany przedmiot firmie leasingowej i równocześnie uzyskuje prawo do jego dalszego użytkowania, na warunkach ustalonych w umowie leasingu. Dzięki takiej operacji podmiot, który sprzedał przedmiot leasingodawcy, nadal z niego korzysta, płacąc raty leasingowe związane z jego użytkowaniem.

Raty leasingowe płacone przez leasingobiorcę w ramach leasingu zwrotnego są wydatkami kwalifikującymi się do refundacji pod warunkiem, że środki uzyskane w ramach WRPO nie służą do ponownego nabycia danego przedmiotu.

1.9. Inne techniki finansowania

Wydatki poniesione w związku z zastosowaniem innych technik finansowania kwalifikują się do współfinansowania w ramach WRPO jeśli zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) wydatki związane z zastosowaniem technik finansowania zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu,
- 2) B wykaże, że zastosowanie tych technik finansowania jest najbardziej efektywną metodą pozyskania danego przedmiotu.

1.10. Podatek od towarów i usług oraz inne obciążenia publicznoprawne

1.10.1. Ogólne zasady

Biorąc pod uwagę iż nie jest możliwe przedstawienie w Wytocznych w wyczerpujący sposób norm prawnych zawartych w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 536 z późn. zm.), poniższe zapisy stanowią ogólne ukierunkowanie dotyczące prawa do odliczenia podatku od towarów i usług i powinny być analizowane bezpośrednio z przepisami ustawy oraz rozporządzeniem 1080/2006. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt d) rozporządzenia 1080/2006, podatek od towarów i usług może być wydatkiem kwalifikowalnym tylko wtedy, gdy nie podlega zwrotowi (nie jest możliwe jego odzyskanie przez B). Podatek od towarów i usług podlegający odzyskaniu w jakikolwiek sposób nie będzie uważany za kwalifikowalny, nawet jeśli nie został faktycznie odzyskany przez B. Należy jednocześnie podkreślić, iż zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów (pismo z dnia 23 grudnia 2004 r., sygn.: PP8-901-149/04/MZE/3705), w świetle przepisów o podatku od towarów i usług „odzyskanie” podatku oznacza odliczenie go od podatku należnego lub zwrot w określonych przypadkach, według warunków ściśle określonych przepisami

o podatku od towarów i usług. Pojęcie „odliczenia podatku” (zmniejszenie podatku należnego o podatek naliczony) na gruncie polskich przepisów podatkowych jest pojęciem funkcjonującym jedynie w przepisach o podatku od towarów i usług. Zatem zaliczenie podatku, który nie może podlegać odliczeniu do kosztów uzyskania przychodów, nie jest odliczeniem podatku.

W związku z powyższym, zaliczenie podatku od towarów i usług do kosztów uzyskania przychodów celem obniżenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym nie jest odliczeniem ani uzyskaniem zwrotu podatku od towarów i usług, a więc nie jest odzyskiwaniem podatku od towarów i usług w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt d) rozporządzenia 1080/2006.

1.10.2. Oświadczenie o kwalifikowalności podatku od towarów i usług

Biorąc pod uwagę, iż prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony może powstać zarówno w okresie realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu, B, który zaliczy ten podatek do wydatków kwalifikowalnych jest zobowiązany dołączyć do wniosku preselekcyjnego / wniosku o dofinansowanie oświadczenie o kwalifikowalności podatku od towarów i usług. Oświadczenie składa się z dwóch integralnych części:

- 1) B oświadcza, iż w chwili składania wniosku preselekcyjnego / wniosku o dofinansowanie nie może odzyskać w żaden sposób kosztu poniesionego na podatek od towarów i usług, którego wysokość została określona w odpowiednim punkcie wniosku (fakt ten decyduje o kwalifikowalności VAT);
- 2) B zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej ze środków WRPO części podatku od towarów i usług, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku przez B.

Szczegółowe wskazówki dotyczące wypełniania wniosku preselekcyjnego / wniosku o dofinansowanie / załączników do wniosków są umieszczane w instrukcjach wypełniania wniosków.

Brak szczegółowych informacji w tym zakresie będzie mógł stanowić podstawę do zakwestionowania wniosku preselekcyjnego / wniosku o dofinansowanie pod kątem kwalifikowalności wydatków związanych z podatkiem od towarów i usług.

W przypadkach budzących wątpliwości B może zwrócić się do właściwego organu (naczelnika urzędu skarbowego z wnioskiem o wydanie interpretacji).

1.10.3. Podatek od towarów i usług jako koszt kwalifikowalny

Zasada określona w rozporządzeniu 1080/2006 oznacza, iż zapłacony podatek od towarów i usług może być uznany za wydatek kwalifikowalny tylko i wyłącznie, gdy:

- 1) został faktycznie poniesiony przez B oraz
- 2) B, zgodnie z obowiązującym prawem krajowym, nie ma prawnej możliwości do odzyskania podatku od towarów i usług, tzn. obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku od towarów i usług.

Posiadanie prawa odzyskania podatku od towarów i usług (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił np. ze względu na niepodjęcie przez B czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

1.10.4. Prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, podatnikom przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w zakresie, w jakim nabywane towary lub usługi wykorzystywane są do wykonywania czynności opodatkowanych. Przepis zawarty w art. 88 ustawy o podatku od towarów i usług zawiera katalog przypadków, kiedy podatnikowi nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego. Podatku tego nie można odliczyć nawet wówczas, gdy dany zakup jest bezpośrednio związany z czynnościami podlegającymi opodatkowaniu, tym samym podatek od towarów i usług może stanowić wydatek kwalifikowalny.

W związku z powyższym, przepisy ustawy o podatku od towarów i usług stanowią, iż prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje B jedynie w przypadku, kiedy spełnione są dwa warunki:

- 1) B jest podatnikiem podatku od towarów i usług oraz
- 2) zakupione przez B towary i usługi wykorzystywane są przez niego do wykonywania czynności opodatkowanych.

Jeśli jeden z wymienionych warunków nie jest spełniony, podatek od towarów i usług zawarty w dokonywanych przez B zakupach będzie stanowił wydatek kwalifikowalny w rozumieniu rozporządzenia 1080/2006.

1.10.5. Status podatnika podatku od towarów i usług

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, podatnikami są podmioty wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel i rezultat tej działalności. Za podatników nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami

prawa z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych (art. 15 ust. 6 ustawy).

W związku z tym, prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony będzie przysługiwało podmiotom dokonującym zakupów towarów i usług finansowanych ze środków finansowych pochodzących z WRPO na podstawie prawidłowo wystawionych faktur VAT.

1.10.6. Związek zakupów z czynnościami opodatkowanymi

Prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje wyłącznie wówczas, gdy zakupione przez B towary i usługi będą służyły czynnościom opodatkowanym. Prawo do odliczenia nie przysługuje w zakresie, w jakim zakupy związane są z czynnościami zwolnionymi z podatku lub z czynnościami nie podlegającymi opodatkowaniu.

Z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości wynika, że związek zakupów z czynnościami opodatkowanymi powinien mieć, zasadniczo, charakter bezpośredni. Tym samym, B realizujący projekt dofinansowany ze środków WRPO będzie mógł odliczyć podatek od towarów i usług wówczas, gdy zakupy towarów i usług w ramach realizowanego projektu związane są bezpośrednio z wykonywanymi przez B czynnościami opodatkowanymi.

1.10.7. Odliczenie częściowe

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, w przypadku, gdy podmiot dokonuje zarówno transakcji zwolnionych, jak i transakcji opodatkowanych, powinien on przyporządkować naliczony podatek odnośnie dokonywanych przez siebie zakupów do trzech grup:

- 1) podatku naliczonego, wynikającego z zakupów związanych wyłącznie z wykonywaniem czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego – podatek ten w całości podlega odliczeniu (a więc zgodnie z rozporządzeniem 1080/2006 nie może być wydatkiem kwalifikowalnym),
- 2) podatku naliczonego, wynikającego z zakupów związanych wyłącznie z wykonywaniem czynności, w związku z którymi nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego – podatek ten w całości nie podlega odliczeniu (a więc zgodnie z rozporządzeniem 1080/2006 może być uznany za wydatek kwalifikowalny),
- 3) podatku naliczonego, związanego zarówno z czynnościami, w związku z którymi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego, jak również z czynnościami, w związku z którymi prawo do odliczenia podatku naliczonego nie przysługuje – w tym przypadku podmiot powinien:

- a. albo wyodrębnić część kwoty podatku naliczonego, która może podlegać odliczeniu (jeżeli jest to możliwe)
- b. albo – jeżeli wyodrębnienie nie jest możliwe – określić kwotę podatku naliczonego podlegającego odliczeniu stosując tzw. współczynnik sprzedaży, o którym mowa w art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług.

Należy podkreślić, iż przedstawiony powyżej ogólny schemat rozliczania podatku jedynie sygnalizuje, iż na gruncie ustawy o podatku od towarów istnieje możliwość takiego rozliczenia. Okres, w którym istnieje obowiązek korekty podatku naliczonego odliczonego według współczynnika sprzedaży w zależności od rodzaju nabywanych towarów i usług wynosi co do zasady 5 lat.

W przypadku projektów realizowanych w ramach WRPO, jeżeli B nie jest w stanie w sposób jednoznaczny określić kierunków wykorzystania inwestycji, podatek od towarów i usług nie będzie mógł zostać uznany za wydatek kwalifikowalny. Zatem w przypadku gdy B nie będzie w stanie w jednoznaczny sposób przyporządkować naliczonego podatku do grupy wskazanej w podpunkcie 2), podatek od towarów i usług nie będzie uznany za wydatek kwalifikowalny. Dodatkowo, warto zaznaczyć, iż na mocy art. 90 ust. 1 rozporządzenia 1083/2006, wszelka dokumentacja związana z realizacją projektu, począwszy od procesu programowania winna być przechowywana w każdej instytucji przez okres 3 lat od zamknięcia programu operacyjnego (tj. do 31 grudnia 2020 r.). W związku z powyższym, B będzie związany podpisaniem przez siebie oświadczeniem w okresie od dnia złożenia wniosku preselekcyjnego / wniosku o dofinansowanie do dnia 31 grudnia 2020 r.

Należy podkreślić, iż każdy stan faktyczny projektów WRPO wymagać będzie zawsze indywidualnego rozpatrzenia w kontekście zagadnienia kwalifikowalności kosztów. Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, podatnik, który wykorzystuje towary do prowadzenia działalności gospodarczej, uprawniony jest do odliczenia podatku od towarów i usług, przy zachowaniu obowiązujących zasad odliczeń, nawet jeśli towary te wykorzystywane są w prowadzonej działalności w bardzo niewielkim zakresie. W przypadku rozliczeń podatku od towarów i usług należy brać pod uwagę nie tylko określenie prawa do odliczenia podatku w momencie nabycia majątku – prawo to powinno być bowiem rozpatrywane z punktu widzenia sposobu wykorzystania majątku w okresie eksploatacji do dnia 31 grudnia 2020 r. Jest to związane z tym, iż każda zmiana przeznaczenia majątku, która pośrednio wiąże się z powstaniem prawa do odliczeń, powoduje prawo dokonania korekty kwoty podatku odliczonego (art. 91 ustawy o podatku od towarów i usług).

Jednocześnie należy wskazać, iż w przypadku zakupu towarów i usług w ramach projektu dofinansowanego ze środków WRPO każdorazowo należy ocenić, czy zakupy te są bezpośrednio związane z czynnościami opodatkowanymi.

1.10.8. Pozostałe obciążenia publicznoprawne

Opłaty niewymienione w niniejszych Wytycznych, wszystkie podatki z wyjątkiem podatku od towarów i usług oraz cła i opłaty celne nie są kwalifikowalne.

1.11. Projekty generujące dochód

1.11.1. Ogólne zasady

Podstawowe zasady dotyczące projektów generujących dochody określono w art. 55 rozporządzenia 1083/2006.

Pod pojęciem „dochodu” należy rozumieć dochód, o którym mowa m. in. w art. 55 ust. 1 rozporządzenia 1083/2006, a więc różnicę zdyskontowanych przychodów operacyjnych oraz zdyskontowanych kosztów operacyjnych projektu powiększoną o zdyskontowaną wartość rezydualną majątku wytworzonego w ramach projektu.

Suma dochodów osiągniętych w projekcie w okresie jego współfinansowania oraz w okresie późniejszym (właściwym dla danej kategorii inwestycji) pomniejsza proporcjonalnie wszystkie wydatki kwalifikowalne. Suma dochodów będzie odjęta od wydatków kwalifikowalnych w całości lub proporcjonalnie do tego, w jakim stopniu do ich osiągnięcia przyczyniły się wydatki kwalifikujące się do wsparcia z EFRR w ramach WRPO.

Kwalifikowalne wydatki na projekty generujące dochód nie przekraczają bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu z inwestycji w danym okresie dla:

- 1) inwestycji w infrastrukturę lub
- 2) innych projektów, w przypadku, gdy jest możliwe obiektywne oszacowanie dochodu z wyprzedzeniem.

W przypadku, gdy nie wszystkie koszty inwestycji kwalifikują się do współfinansowania, dochód jest przyporządkowany proporcjonalnie do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji.

Kalkulacja oczekiwanego dochodu netto z inwestycji dokonywana jest w studium wykonalności przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Metodologia obliczania i przedstawiania w projekcie generowanego dochodu, a także sposobu jego monitorowania jest przedmiotem wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego dotyczących projektów generujących dochody.

Zgodnie z zapisami art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1341/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1083/2006, powyższe zasady dotyczą wyłącznie projektów, których całkowity koszt przekracza 1 mln EUR.

Powyższych zasad nie stosuje się do projektów podlegających regułom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 TWE.

1.11.2. Incydenatalne dochody występujące w trakcie realizacji projektu

W przypadku, gdy w trakcie realizacji projektu wystąpią incydenatalne dochody (np. ze sprzedaży drewna lub złomu, wynikającej z przygotowania terenu pod inwestycję), które nie zostały przewidziane w analizie finansowej dla projektu, obowiązują następujące zasady:

- 1) jeżeli wydatki związane z wygenerowanymi dochodami (np. koszty wycięcia drzew lub krzewów albo koszty pozyskania złomu, który następnie zostanie sprzedany) stanowią wydatki kwalifikowalne w ramach projektu, uzyskany dochód (rozumiany jako różnica między przychodem a kosztem związanym z uzyskaniem tego przychodu) pomniejsza wydatki kwalifikowalne w ramach projektu, przy czym przez wydatki związane z wygenerowanymi przychodami należy rozumieć tylko dodatkowe wydatki związane z uzyskaniem przychodów, które nie zostały uwzględnione w ramach kosztów projektu,
- 2) w przypadku, gdy wydatki związane z wygenerowanymi dochodami nie stanowią wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, uzyskany dochód nie pomniejsza wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu.

Zasady opisane powyżej nie mają zastosowania do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 TWE.

1.12. Pojęcie podwójnego finansowania kosztów

1.12.1. Podwójne finansowanie kosztów oznacza niedozwolone całkowite lub częściowe zrefundowanie danego kosztu dwa (lub więcej) razy z wspólnotowych lub krajowych środków publicznych.

1.12.2. Za podwójne finansowanie uznaje się zasadniczo:

- 1) sfinansowanie tego samego kosztu w ramach dwóch (lub więcej) różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub krajowych środków publicznych,
- 2) zrefundowanie kosztów podatku od towarów i usług ze środków funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub krajowych środków publicznych, a następnie odzyskanie części lub całości zapłaconego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług lub wnioskowanie o refundację podatku od towarów i usług, który został już odzyskany w całości lub w części na podstawie tej ustawy (por. rozdział 1, punkt 1.7 i 1.10 Wytycznych),
- 3) zakupienie środka trwałego z udziałem krajowych lub wspólnotowych środków publicznych, a następnie zrefundowanie kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach krajowych lub wspólnotowych środków publicznych,

- 4) otrzymanie refundacji z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych na koszt, który wcześniej został sfinansowany z preferencyjnej pożyczki ze środków publicznych oraz niedokonanie niezwłocznego zwrotu części pożyczki (o równowartości otrzymanej refundacji),
- 5) zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup dobra leasingowego w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez leasingobiorcę w związku z leasingiem tego dobra.

1.13. Ponoszenie kosztów charakterystycznych dla innego funduszu strukturalnego (cross-financing)

1.13.1. WRPO jest współfinansowany ze środków EFRR. W związku powyższym, koszty poniesione na działania określone w art. 3 rozporządzenia 1080/2006 są objęte mechanizmem elastycznego finansowania (cross-financing).

1.13.2. Łączna kwota kosztów objętych mechanizmem elastycznego finansowania uznanych za kwalifikowalne nie może przekroczyć maksymalnie 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych ponoszonych w ramach danego priorytetu WRPO. Zasady dotyczące występowania i dopuszczalnego procentowego udziału wydatków związanych z mechanizmem cross-financingu w ramach projektu są wskazane w opisach poszczególnych Działań w Uszczegółowieniu WRPO.

1.14. Kwota zatrzymana

1.14.1. W przypadku, gdy umowa między B a podmiotem wykonującym na jego rzecz roboty budowlane przewiduje ustanowienie zabezpieczenia w formie tzw. kwoty zatrzymanej, może się zdarzyć, że termin wypłaty kwoty zatrzymanej przekroczy termin zakończenia finansowej realizacji projektu, określony w umowie o dofinansowanie. W takiej sytuacji, aby wydatek stanowiący zwrot kwoty zatrzymanej na rzecz wykonawcy mógł zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, termin realizacji projektu powinien zostać tak określony, aby w okresie kwalifikowania wydatków dla projektu uwzględniony był okres gwarancyjny, po upływie którego następuje zwrot kwoty zatrzymanej i by wypłata kwoty zatrzymanej nastąpiła przed upływem terminu zakończenia finansowej realizacji projektu, określonego w umowie o dofinansowanie projektu. W razie ustanowienia daty zwolnienia kwoty zatrzymanej na dzień późniejszy niż termin finansowego zakończenia realizacji projektu określony w umowie o dofinansowanie, kwota zatrzymana nie będzie stanowi kosztu kwalifikowalnego w ramach projektu, nie stanowi ona bowiem wydatku faktycznie poniesionego przez B.

1.14.2. W celu przyspieszenia terminu zwrotu kwoty zatrzymanej B może m. in. posłużyć się gwarancją instytucji finansowej. W takim przypadku wykonawca uzyskuje zwrot kwoty zatrzymanej (która w innym wypadku mogłaby zostać wypłacona np. dopiero po dwóch

latach) w zamian za przedstawienie gwarancji instytucji finansowej na tę kwotę. Kwota zatrzymana, która została wypłacona wykonawcy, stanowi wydatek faktycznie poniesiony, może zatem być uznana za wydatek kwalifikowalny.

1.15. Trwałość projektu

1.15.1. Zgodnie z postanowieniami art. 57 rozporządzenia 1083/2006, trwałość projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności musi być zachowana przez okres pięciu lat (lub trzech lat w przypadku projektów realizowanych w celu utrzymania inwestycji lub miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach) od daty zakończenia operacji (tj. od dnia ostatecznego rozliczenia przez IZ WRPO projektu dofinansowanego na podstawie umowy, tzn. od dnia dokonania ostatniej płatności na podstawie poświadczanego wniosku o płatność końcową).

1.15.2. Pojęcie „trwałości projektu” rozumiane jest jako niepoddanie projektu znaczącej modyfikacji, mającej wpływ na charakter lub warunki realizacji projektu lub powodującej uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny oraz wynikającej ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej.

1.15.3. Koszty poniesione na rzecz projektu, który został poddany znaczącym modyfikacjom w okresie 5 (3) lat od dnia ostatecznego rozliczenia projektu, będą objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 98-102 rozporządzenia 1083/2006.

1.16. Czyny zabronione

1.16.1. Czyny zabronione w związku z refundacją ze środków WRPO podatku od towarów i usług podlegającego zwrotowi przez organ podatkowy lub w związku z otrzymaniem zwrotu podatku od towarów i usług, który wcześniej został zrefundowany ze środków WRPO:

- 1) uzyskanie dofinansowania na podstawie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu / oświadczenia: art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.),
- 2) przestępstwo lub wykroczenie skarbowe: art. 76 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930 z późn. zm.) w związku z naruszeniem ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.).

1.16.2. Czyny zabronione w związku z brakiem poinformowania przez B o uzyskanych przychodach i z uzyskaniem wyższej niż należna kwoty dotacji ze środków WRPO (nie dotyczy projektów objętych schematami pomocy publicznej):

- 1) naruszenie dyscypliny finansów publicznych: nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu – art. 8 punkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.) oraz wykorzystanie dofinansowania niezgodnie z obowiązującymi procedurami – art. 13 punkt 3 ustawy,
- 2) uzyskanie dofinansowania na podstawie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu / oświadczenia: art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

1.16.3. Czyny zabronione w związku z refundacją ze środków WRPO kosztów sfinansowanych ze wspólnotowych lub krajowych środków publicznych lub w związku z refundacją z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych kosztów sfinansowanych ze środków WRPO:

- 1) naruszenie dyscypliny finansów publicznych:
 - a. nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu – art. 8 punkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.),
 - b. wykorzystanie dofinansowania niezgodnie z obowiązującymi procedurami – art. 13 punkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.),
 - c. nieustalenie należności Skarbu Państwa lub ustalenie jej w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia – art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.),
- 2) przestępstwo lub wykroczenie skarbowe: art. 76 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930 z późn. zm.) w związku z naruszeniem ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.),
- 3) uzyskanie dofinansowania na podstawie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu / oświadczenia: art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

1.16.4. Zgodnie z treścią art. 2 punktu 7 rozporządzenia 1083/2006, „jakkolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby powodować szkodę w budżecie ogólnym UE w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego” stanowi nieprawidłowość w wydatkowaniu środków finansowych.

Prawo krajowe jest elementem wspólnotowego porządku prawnego; naruszenie wyłącznie prawa krajowego, przy spełnieniu pozostałych przesłanek stanowi nieprawidłowość w rozumieniu rozporządzenia 1083/2006.

B WRPO jest podmiotem gospodarczym w rozumieniu rozporządzenia 1083/2006.

Dla określenia, czy naruszenie prawa (krajowego lub wspólnotowego) dokonane przez podmiot gospodarczy (B WRPO) na skutek jego działania lub zaniechania, nie ma znaczenia, czy nieprawidłowy wydatek został faktycznie poniesiony ze środków WRPO lub innych środków publicznych / prywatnych.

Naruszenie prawa wynikające z działania (zaniechania) B, które powoduje (mogłoby powodować) szkodę w budżecie UE w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku, w zależności od wartości udziału EFRR w wydatku, który został (zostałby) sfinansowany z budżetu UE podlega zgłoszeniu do Pełnomocnika Rządu Do Spraw Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej (jego funkcję pełni Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej w Ministerstwie Finansów) lub za pośrednictwem Pełnomocnika do OLAF.

Rozdział 2 – Warunki uznania za kwalifikowalne poszczególnych rodzajów kosztów

2.1. Koszty poniesione na przygotowanie projektu

2.1.1. Kwalifikowalne są koszty opracowania następujących dokumentów związanych z przygotowaniem projektu:

- 1) studia wykonalności, biznes plany,
- 2) analizy finansowe i ekonomiczne,
- 3) raporty oddziaływania na środowisko,
- 4) dokumentacja techniczna, w tym mapy i szkice lokalizujące / sytuujące projekt, plany rozmieszczenia sprzętu,
- 5) badania i ekspertyzy (w szczególności odwierty próbne, sondowanie gruntu, opracowanie inwentaryzacji stanu istniejącego),
- 6) opracowania geodezyjne i geologiczne,
- 7) opinie konserwatorskie (konserwator zabytków / przyrody).

2.1.2. Dla projektów ujętych w Indykatorywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych w ramach WRPO przygotowanie dokumentacji projektowej stanowi koszt kwalifikowalny w ramach projektu do wysokości 8% wartości całkowitej projektu.

Powyższe ograniczenie nie dotyczy wniosków o dofinansowanie składanych w trybie konkursowym (jedno- lub dwustopniowym).

2.1.3. Warunkiem uznania wskazanych powyżej kosztów za kwalifikowalne jest spełnienie wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych.

Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na usługi wskazane powyżej uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,
- 3) dokumenty potwierdzające wykonanie usługi:
 - a. przygotowana przez usługodawcę dokumentacja (studium wykonalności, analiza finansowa i ekonomiczna, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, inwentaryzacja stanu istniejącego),
 - b. protokół odbioru wykonanych dokumentów (studium wykonalności, analiza finansowa i ekonomiczna, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, inwentaryzacja stanu istniejącego),
 - c. opinia z badania (dotyczy odwiertów, sondowania),
- 4) faktura wystawiona przez wykonawcę, należycie opisana przez B,
- 5) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,

- 6) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.2. Koszty związane bezpośrednio z realizacją projektu

2.2.1. Nabycie nieruchomości (zabudowanej lub niezabudowanej)

2.2.1.1. Kwalifikowalny koszt nabycia nieruchomości obejmuje cenę nabycia nieruchomości oraz wynagrodzenie notariusza (bez opłaty za wpis do księgi wieczystej oraz podatku od czynności cywilnoprawnych).

2.2.1.2. Koszt nabycia gruntu (nieruchomości niezabudowanej) kwalifikuje się do współfinansowania ze środków WRPO pod warunkiem spełnienia następujących przesłanek (łącznie):

- 1) koszt zakupu gruntu nie przekracza 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu,
- 2) cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej gruntu, a jego wartość potwierdzona jest operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi²,
- 3) nieruchomość wykorzystywana jest wyłącznie do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym we wniosku o dofinansowanie projektu,
- 4) nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- 5) koszt zakupu nieruchomości został ujęty we wniosku o dofinansowanie projektu.

2.2.1.3. Zakup nieruchomości zabudowanej kwalifikuje się do współfinansowania ze środków WRPO pod warunkiem spełnienia następujących przesłanek (łącznie):

- 1) cena nabycia nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej, a wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi,
- 2) nieruchomość wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym we wniosku o dofinansowanie projektu,
- 3) nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- 4) koszt zakupu nieruchomości został ujęty we wniosku o dofinansowanie projektu.

Jeżeli do realizacji projektu niezbędna jest tylko część nabywanej nieruchomości, za koszt kwalifikowalny uznaje się odpowiednią część ceny nabycia nieruchomości.

W przypadku zakupu nieruchomości z zamiarem wyburzenia stojących na niej budynków, operat szacunkowy musi wyszczególniać wartość gruntu i wartość budynków. W tym

przypadku wartość budynków nie stanowi kosztu kwalifikowalnego. Kosztem kwalifikowalnym jest wyburzenie budynków.

2.2.1.4. Opłata za odpis księgi wieczystej oraz podatek od czynności cywilnoprawnych stanowią koszty niekwalifikowalne.

2.2.1.5. Warunkiem uznania wskazanych powyżej kosztów za kwalifikowalne jest spełnienie wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.2.1.6. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na nabycie nieruchomości uznaje się (łącznie):

- 1) umowa sprzedaży w postaci aktu notarialnego,
- 2) odpis księgi wieczystej,
- 3) faktura wystawiona przez notariusza, należycie opisana przez B (kwalifikowalne jest tylko wynagrodzenie notariusza za sporządzenie umowy sprzedaży),
- 4) oświadczenie sprzedawcy, że nieruchomość w przeciągu poprzednich 10 lat nie została nabyta z udziałem dotacji krajowych lub wspólnotowych,
- 5) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 6) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.2.2. Zakup środka trwałego oraz wartości niematerialnej i prawnej

2.2.2.1. Wydatek na zakup środka trwałego (cena nabycia), niezbędnego do realizacji projektu, kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRR w ramach WRPO pod warunkiem włączenia go do ewidencji środków trwałych B oraz uznania go za wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości.

2.2.2.2. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na środek trwały / wartość niematerialną i prawną uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa sprzedaży,
- 3) protokół zdawczo-odbiorczy środka trwałego,
- 4) gwarancje i instrukcje,
- 5) licencje (dot. zakupu wartości niematerialnej i prawnej),
- 6) nośniki elektroniczne (dot. zakupu wartości niematerialnej i prawnej, w szczególności oprogramowania),
- 7) faktura wystawiona przez sprzedawcę, należycie opisana przez B,
- 8) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,

² Jeżeli cena nabycia nieruchomości jest wyższa niż jej wartość rynkowa, potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.), różnica między ceną nabycia a wartością rynkową nieruchomości nie stanowi kosztu kwalifikowalnego.

9) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych, w tym do ewidencji środków trwałych.

2.2.2.3. Zakup środka trwałego jest kosztem kwalifikowalnym jeżeli jego zakup nie został współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 10 lat poprzedzających dzień dokonania zakupu przez B. Dokumentem poświadczającym ten fakt, uznawanym przez IZ WRPO, jest oświadczenie sprzedawcy.

2.2.3. Montaż i instalacja środka trwałego

2.2.3.1. Koszty montażu i instalacji środka trwałego mogą być uznane za koszt kwalifikowalny, o ile w ramach tego samego projektu kwalifikowalny jest koszt nabycia tego środka trwałego.

Kwalifikowalny jest również koszt zakupu / dostosowania trafostacji oraz modernizacji kotłowni w związku z realizacją projektu, tylko w przypadku, gdy zakup / dostosowanie / modernizacja jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania inwestycji.

2.2.3.2. Warunkiem uznania wskazanych powyżej kosztów za kwalifikowalne jest spełnienie wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.2.3.3. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na montaż i instalację środka trwałego uznaje się (łącznie):

- 1) faktura wystawiona przez wykonawcę, należycie opisana przez B,
- 2) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 3) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.2.4. Materiały i roboty budowlane

2.2.4.1. Koszty zakupu materiałów i / lub robót budowlanych są kwalifikowalne z zachowaniem wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.2.4.2. Koszty przebudowy urządzeń i budynków obcych są kwalifikowalne, jeśli są własnością podmiotu, w którym B posiada większościowy pakiet udziałów / akcji. Warunkiem uznania tego kosztu za kwalifikowalny jest spełnienie wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.2.4.3. Koszty budowy przyłączy do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych lub gazowych są kwalifikowalne, jeśli przyłącza te będą stanowiły własność B. Warunkiem uznania tego kosztu za kwalifikowalny jest spełnienie wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

Przyłącze kanalizacyjne to odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej.

Wydatki związane z budową przyłączy kanalizacyjnych / wodociągowych / gazowniczych mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne jeżeli są własnością B lub podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu (w takim przypadku we wniosku o dofinansowanie należy szczegółowo opisać strukturę własności wytworzonego majątku).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 z późm. zm.), „realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci”. Ponadto, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2004 r. (II CK 420/03, Biul. SN 2004/12/9) „przyłącza kanalizacyjne i wodociągowe wskazane w art. 2 pkt 5 i 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków stanowią własność osoby, która poniosła koszty ich budowy”.

2.2.4.4. Wydatki poniesione na prace związane z odtworzeniem pasa drogowego w zakresie wynikającym z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego będą uznane za kwalifikowalne pod warunkiem spełnienia wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych. Pas robót należy rozumieć jako tę część pasa drogowego, w której są bezpośrednio prowadzone roboty.

2.2.4.5. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na roboty budowlane uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa z wykonawcą,
- 3) faktury częściowe z protokołami odbioru robót w toku, należycie opisane przez B,
- 4) dowody zapłaty faktur częściowych, należycie opisane przez B,
- 5) faktura końcowa z końcowym protokołem odbioru robót, należycie opisana przez B,
- 6) dowód zapłaty faktury końcowej, należycie opisany przez B,
- 7) protokoły konieczności (jeżeli były sporządzane),
- 8) dziennik budowy,
- 9) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.2.5. Postanowienia szczególne w zakresie kosztów poniesionych na mieszkalnictwo

2.2.5.1. Koszty poniesione na mieszkalnictwo mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod następującymi warunkami:

- 1) zostały poniesione w ramach projektu realizowanego na obszarze spełniającym kryteria określone w art. 47 ust. 1 rozporządzenia 1828/2006,
- 2) zostały poniesione w ramach projektów wpisujących się w zintegrowane lokalne programy rewitalizacji lub równoważne programy rewitalizacji i priorytety WRPO dla obszarów zdegradowanych lub obszarów zagrożonych fizyczną degradacją i wykluczeniem społecznym,
- 3) zostały poniesione wyłącznie na:
 - a. renowację wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych tj.:
 - odnowę następujących części głównej struktury budynku: dach, fasada, okna i drzwi fasady, klatka schodowa, korytarze wewnętrzne i zewnętrzne, wejście i jego struktury zewnętrzne, windy,
 - instalacje techniczne budynku,
 - działania w zakresie oszczędności energetycznej,
 - b. przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

2.2.5.2. Koszty poniesione na mieszkalnictwo są kwalifikowalne z zachowaniem wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.2.5.3. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na mieszkalnictwo uznaje się dokumenty wskazane w rozdziale 2, punkcie 2.4 Wytucznych.

2.3. Koszty związane z obsługą projektu

2.3.1. Zespół inżyniera kontraktu / inspektor nadzoru / nadzór autorski

2.3.1.1. Koszty poniesione na zakup usługi zespołu inżyniera kontraktu lub inspektorów nadzoru (niezależnie od istnienia obowiązku ich ustanowienia) są kosztami kwalifikowalnymi pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych oraz pod warunkiem określenia w umowie następujących obowiązków:

- 1) reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę oraz przepisami i zasadami wiedzy technicznej,
- 2) sprawdzanie jakości wykonywanych robót i wbudowanych wyrobów budowlanych, w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie,
- 3) sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających,
- 4) uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych,
- 5) przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania,
- 6) potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad,
- 7) kontrolowanie rozliczeń budowy (wyłącznie na żądanie inwestora, wymóg ten nie jest obowiązkowy do uznania kosztu zespołu inżyniera kontraktu / inspektora nadzoru / nadzoru autorskiego za kwalifikowalny).

Ponadto, B ma prawo zlecić inspektorowi następujące zadania:

- 1) wydawanie kierownikowi budowy poleceń (potwierdzone wpisem do dziennika budowy) dotyczących:
 - a. usunięcia nieprawidłowości lub zagrożeń,
 - b. wykonania prób lub badań, także wymagających odkrycia robót lub elementów zakrytych,
 - c. przedstawienia ekspertyz dotyczących prowadzonych robót budowlanych i dowodów dopuszczenia do stosowania wyrobów budowlanych oraz urządzeń technicznych,
- 2) żądanie od kierownika budowy dokonania poprawek bądź ponownego wykonania wadliwie wykonanych robót,
- 3) wstrzymanie dalszych robót budowlanych w przypadku, gdy ich kontynuacja może wywołać zagrożenie bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z projektem albo z pozwoleniem na budowę.

Przy realizacji obiektu budowlanego, wymagającego ustanowienia inspektorów nadzoru w zakresie różnych specjalności (branż), B wyznacza jednego z nich jako koordynatora czynności pozostałych na budowie inspektorów. Najczęściej koordynatorem jest ten inspektor, którego branża robót na danej budowie ma najwyższy udział.

Inspektor nadzoru inwestorskiego, jako osoba pełniący samodzielne funkcje techniczne, jest odpowiedzialny za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej z należytą starannością w wykonywaniu pracy oraz za właściwą organizację pracy, jej bezpieczeństwo i jakość.

Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie jest przynależność do właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzona zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym terminem ważności.

2.3.1.2. Koszt nadzoru autorskiego jest kosztem kwalifikowalnym pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych oraz pod warunkiem, że obowiązek ustanowienia nadzoru wynika z pozwolenia na budowę. Przez nadzór autorski należy rozumieć wyłącznie nadzór projektanta nad prowadzeniem robót budowlanych, zgodnie z art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1 punkt 4 oraz art. 21 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2006 r., Nr 154, poz. 1118 z późn. zm.).

2.3.1.3. Zespół inżyniera kontraktu / inspektorzy nadzoru / nadzór autorski powołany jest do reprezentowania inwestora w związku z prowadzoną inwestycją. Koszty ponoszone na wynagrodzenie zespołu inżyniera kontraktu / inspektorów nadzoru / nadzoru autorskiego przed rozpoczęciem robót i po dniu podpisania końcowego protokołu odbioru robót są niekwalifikowalne.

2.3.1.4. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na usługi zespołu inżyniera kontraktu / inspektora nadzoru / nadzoru autorskiego uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,
- 3) dokumenty potwierdzające wykonanie usługi:
 - a. protokoły odbioru robót w toku i końcowy protokół odbioru robót (potwierdzający udział usługodawcy w odbiorach) oraz protokoły konieczności (jeżeli były sporządzane),
 - b. wpisy do dziennika budowy,
- 4) faktura wystawiona przez wykonawcę, należycie opisana przez B,
- 5) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 6) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.3.2. Badania i ekspertyzy

2.3.2.1. Kosztem kwalifikowalnym jest koszt badań i ekspertyz technicznych pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.3.2.2. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na usługi wskazane powyżej uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,

- 3) dokumenty potwierdzające kwalifikacje wykonawcy do opracowania ekspertyzy / przeprowadzenia badania (CV, kopie uprawnień, dyplomów itp.),
- 4) dokumenty potwierdzające wykonanie usługi:
 - a. przygotowana przez usługodawcę ekspertyza,
 - b. protokół odbioru wykonanej ekspertyzy,
 - c. opinia z badania (dotyczy odwiertów, sondowania),
- 5) faktura wystawiona przez wykonawcę, należycie opisana przez B,
- 6) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 7) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.3.3. Audyt zewnętrzny

2.3.3.1. Kosztem kwalifikowalnym jest koszt poniesiony na audyt zewnętrzny projektu, niezależnie od wartości audytowanego projektu, pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych oraz wymogów określonych w „Wytycznych Instytucji Zarządzającej Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 w zakresie wyboru audytora oraz prowadzenia i dokumentowania audytu zewnętrznego projektu dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu I – działania 1.4 i 1.7 oraz Priorytetów II-VI”, umieszczonych na stronie internetowej WRPO.

2.3.3.2. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na usługi wskazane powyżej uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,
- 3) dokumenty potwierdzające wykonanie usługi:
 - a. protokoły / notatki ze spotkania otwierającego i zamykającego oraz ze spotkań zorganizowanych w trakcie prowadzenia audytu,
 - b. sprawozdanie z audytu zewnętrznego (zawierające elementy określone w „Wytycznych Instytucji Zarządzającej Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 w zakresie wyboru audytora oraz prowadzenia i dokumentowania audytu zewnętrznego projektu dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu I – działania 1.4 i 1.7 oraz Priorytetów II-VI”, opracowanych przez IZ WRPO i umieszczonych na stronach internetowych IZ WRPO),
- 4) faktura wystawiona przez wykonawcę, należycie opisana przez B,
- 5) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,

6) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.3.4. Koszty pozostałych usług, zabezpieczeń i ubezpieczeń

2.3.4.1. Koszty poniesione na otwarcie i prowadzenie rachunku bankowego na potrzeby projektu są kwalifikowalne pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych. Za należyte udokumentowany koszt poniesiony na otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego rachunku uznaje się obciążenie rachunku przez bank, uwidocznione na wyciągu bankowym (zaksięgowane na podstawie dowodu wewnętrznego).

2.3.4.2. Koszty opłat od transakcji finansowych krajowych lub zagranicznych (prowizji bankowych) dokonywanych w związku z realizacją projektu (np. opłat od przelewów bankowych) są kwalifikowalne pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych. Za należyte udokumentowany koszt poniesiony na opłatę od transakcji i prowizje bankowe uznaje się obciążenie rachunku przez bank, uwidocznione na wyciągu bankowym (zaksięgowane na podstawie dokumentu wewnętrznego).

2.3.4.3. Koszty ustanowienia zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy są kwalifikowalne pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych.

Udokumentowanie kosztów ustanowienia zabezpieczeń jest uzależnione od typu zabezpieczenia / zabezpieczeń, wybranego przez B. Jeżeli zabezpieczenie ma formę czynności prawnej obciążonej podatkiem od czynności cywilnoprawnych, dokumentem potwierdzającym prawidłowe poniesienie kosztu jest również deklaracja PCC wraz z dowodem dokonania zapłaty podatku.

2.3.4.4. Koszty obsługi finansowej projektu (dotyczącej wyłącznie wnioskowania o refundację oraz sprawozdawczości) są kosztem kwalifikowalnym pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych.

Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na obsługę finansową uznaje się:

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowę z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,
- 3) faktura wystawiona przez wykonawcę usługi, należycie opisana przez B,
- 4) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 5) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.3.4.5. Kwalifikowalne są koszty odpłatnego zlecenia prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub doradztwa w tym zakresie, jeżeli beneficjentem jest podmiot zobowiązany do stosowania PZP wyłącznie na mocy postanowień umowy o dofinansowanie projektu (a nie na podstawie PZP). Koszty związane z prowadzeniem postępowania przez B, którzy zobowiązani są do stosowania PZP na podstawie art. 3 tej ustawy są kosztami niekwalifikowalnymi.

Naruszenie krajowych i / lub wspólnotowych przepisów z zakresu zamówień publicznych przez B będzie skutkowało uznaniem za niekwalifikowalne wydatków na prowadzenie postępowania lub na doradztwo w tym zakresie.

Ponadto, w przypadku każdego B, kwalifikowalny jest koszt publikacji ogłoszenia o zamówieniu publicznym w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim, jeżeli B był zobowiązany do zamieszczenia takiego ogłoszenia zgodnie z przepisami PZP.

Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na zlecenie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub doradztwo w tym zakresie uznaje się:

- 1) umowa z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,
- 2) faktura wystawiona przez wykonawcę usługi, należycie opisana przez B,
- 3) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 4) dokumentacja z przeprowadzonych przez wykonawcę postępowań lub sporządzone przez niego opinie / ekspertyzy,
- 5) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.3.4.6. Koszt ubezpieczenia zrealizowanej w ramach WRPO inwestycji jest kosztem kwalifikowalnym pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytycznych. Okres ubezpieczenia musi obejmować cały okres trwałości projektu (3 lub 5 lat od dnia ostatecznego rozliczenia projektu, tj. od dokonania ostatniej płatności przez IZ WRPO na rzecz B). Termin zapłaty ubezpieczenia nie może wykraczać poza termin zakończenia finansowej realizacji projektu.

Za należyte udokumentowanie kosztu poniesionego na ubezpieczenie inwestycji uznaje się:

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) polisa ubezpieczeniowa wystawiona przez ubezpieczyciela na wskazany powyżej okres, jednoznacznie wskazująca ubezpieczoną inwestycję,
- 3) dowód zapłaty polisy, należycie opisany przez B,
- 4) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.3.5. Koszty promocji projektu i koszty innych działań promocyjnych

2.3.5.1. Koszty poniesione na działania służące informacji o projekcie oraz na inne kampanie informacyjne / promocyjne, zaplanowane w projekcie są kwalifikowalne pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.3.5.2. Za należyte udokumentowanie kosztu poniesionego na promocję projektu i / lub inną kampanię informacyjną / promocyjną uznaje się:

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) dokumenty i przedmioty potwierdzające wykonanie usługi, np.:
 - a. ulotki, plakaty, długopisy, kubki, koszulki, smycze i inne materiały promocyjne (B winien zachować jeden egzemplarz każdego materiału),
 - b. wydruki ze strony internetowej dotyczące projektu (jeżeli B ponosi koszt prowadzenia strony),
 - c. oryginały informacji umieszczonych w prasie, wraz z podaniem tytułu i numeru czasopisma oraz daty jego publikacji,
 - d. nośniki magnetyczne (płyty CD, kasety) – w przypadku spotów reklamowych albo innych form promocji w radiu lub telewizji lub w innych środkach masowego przekazu (np. telebimy),
 - e. tablice informujące o źródłach finansowania projektu (w przypadku tablic umieszczonych wyłącznie na czas budowy i zastąpionych tablicami pamiątkowymi należy zachować dokumentację fotograficzną),
 - f. inne dokumenty i / lub nośniki elektroniczne potwierdzające przeprowadzenie działań informacyjnych / promocyjnych,
- 3) faktury wystawione przez wykonawców wraz z protokołami odbioru (w przypadku dużej ilości materiałów, szczególnie plakatów, ulotek itp.), należycie opisane przez B,
- 4) dowody zapłaty faktur, należycie opisane przez B,
- 5) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

2.4. Pozostałe koszty

2.4.1. Za koszt kwalifikowalny uznaje się następujące usługi (pod warunkiem ujęcia ich jako kwalifikowalnych dla danego działania WRPO w Uszczegółowieniu WRPO):

- 1) koszt dostarczenia połączeń szerokopasmowych,
- 2) koszt prac konserwatorskich (budynki, budowle oraz przedmioty ruchome),
- 3) koszty opłat za usunięcie drzew i krzewów,

- 4) koszty opłat za zajęcia pasa drogowego,
- 5) koszty opłat za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej i / lub gazowej,
- 6) koszt opłat za prawo dostępu do terenu budowy podczas prowadzenia robót.

2.4.2. Koszty poniesione na usługi i opłaty wskazane w punkcie 2.4.1. są kwalifikowalne pod warunkiem zachowania wymogów ogólnych, określonych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych.

2.4.3. Za należyte udokumentowanie kosztów poniesionych na usługi wskazane powyżej uznaje się (łącznie):

- 1) dokumenty z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie PZP lub KC,
- 2) umowa z wykonawcą lub zlecenie wykonania usługi,
- 3) dla prac konserwatorskich:
 - a. faktury częściowe z protokołami odbioru robót w toku, należycie opisane przez B,
 - b. dowody zapłaty faktur częściowych, należycie opisane przez B,
 - c. faktura końcowa z końcowym protokołem odbioru robót, należycie opisana przez B,
 - d. dowód zapłaty faktury końcowej, należycie opisany przez B,
 - e. protokoły konieczności, jeżeli były sporządzane,
 - f. dziennik budowy,
- 4) decyzja uprawnionego organu ustalająca wysokość opłaty za usunięcie drzew, krzewów, za zajęcie pasa drogowego itp.,
- 5) faktura wystawiona przez wykonawcę / organ pobierający opłatę, należycie opisana przez B,
- 6) dokument przedstawiający sposób obliczenia opłaty za przyłączenie do sieci elektroenergetycznej i / lub gazowej przez przedsiębiorstwo energetyczne i / lub gazowe
- 7) dowód zapłaty faktury, należycie opisany przez B,
- 8) wprowadzenie wszystkich operacji związanych z poniesionymi kosztami do ksiąg rachunkowych.

Rozdział 3 – rodzaje kosztów kwalifikowalnych w poszczególnych Działaniach WRPO

Podane poniżej przykłady kosztów kwalifikowalnych w ramach projektu nie stanowią katalogu zamkniętego. Koszty niewskazane poniżej a poniesione w związku z realizacją projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne przez IZ WRPO pod warunkiem zachowania zasad ogólnych, opisanych w rozdziale 1, punkcie 1.5 Wytucznych. Decyzja dotycząca zakwalifikowania tych kosztów do refundacji będzie podejmowana indywidualnie w odniesieniu do każdego przypadku.

3.1. Działanie 1.7 WRPO Przygotowanie terenów inwestycyjnych

3.1.1. W ramach Działania 1.7 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.1.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie) – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. prace instalacyjne (instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, energetyczne, gazowe, telekomunikacyjne) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - d. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - e. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - f. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,

- g. inwestycje w dodatkową infrastrukturę (np budowa bocznic kolejowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - h. koszty budowy infrastruktury doprowadzającej do wysokości 50% kosztów całkowitych projektu – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.1.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty poniesione na inwestycje na terenach, które nie zostały przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania terenu pod inwestycje (nie stanowią terenów aktywizacji gospodarczej) przekraczające 50% kosztów całkowitych projektu. Pod pojęciem „inwestycji” nie należy rozumieć inwestycji mieszkaniowych i inwestycji wyłącznie pod obiekty handlowe,
- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości,

3.2. Działanie 2.1 WRPO Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych (drogi wojewódzkie, z wyłączeniem dróg wojewódzkich w miastach na prawach powiatu)

3.2.1. W ramach Działania 2.1 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.2.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,

2) koszty związane z realizacją projektu:

- a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- c. prace instalacyjne (instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, energetyczne, gazowe, telekomunikacyjne) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- d. systemy zarządzania ruchem, sygnalizacją świetlną i dźwiękową (wyłącznie jako element większego projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytucznych,
- e. koszty budowy infrastruktury towarzyszącej infrastrukturze drogowej do wysokości 30% kosztów kwalifikowalnych projektu – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- f. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
- g. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
- h. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,

3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,

4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.2.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,
- 2) koszty zakupu środków transportu,
- 3) koszty wybudowania infrastruktury towarzyszącej niebędącej elementem większego projektu, np. budowy, przebudowy drogi,
- 4) koszty wybudowania infrastruktury towarzyszącej powyżej 30% kosztów kwalifikowanych projektu,
- 5) koszty zakupu i wdrożenia systemów zarządzania ruchem, sygnalizacją świetlną i dźwiękową, jeżeli nie są elementem większego projektu, np. budowy, przebudowy drogi,
- 6) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.3. Działanie 2.2 WRPO Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi wojewódzkie w miastach na prawach powiatu, powiatowe i gminne)

3.3.1. W ramach Działania 2.2 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.3.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - c. prace instalacyjne (instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, energetyczne, gazowe, telekomunikacyjne) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - d. systemy zarządzania ruchem, sygnalizacją świetlną i dźwiękową (wyłącznie jako element większego projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - e. koszty budowy infrastruktury towarzyszącej infrastrukturze drogowej do wysokości 30% kosztów kwalifikowalnych projektu – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - f. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
 - g. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - h. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.3.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty zakupu środków transportu,
- 3) koszty wybudowania infrastruktury towarzyszącej niebędącej elementem większego projektu, np. budowy, przebudowy drogi,
- 4) koszty wybudowania infrastruktury towarzyszącej powyżej 30% kosztów kwalifikowanych projektu,

- 5) koszty zakupu i wdrożenia systemów zarządzania ruchem, sygnalizacja świetlną i dźwiękową, jeżeli nie są elementem większego projektu, np. budowy, przebudowy drogi,
- 6) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.4. Działanie 2.3 WRPO Modernizacja regionalnego układu kolejowego

3.4.1. W ramach Działania 2.3 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.4.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. prace instalacyjne (instalacje energetyczne, telekomunikacyjne) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - d. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - e. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - f. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- 4) koszty audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.4.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,

- 2) koszty modernizacji stacji kolejowych (koszty dotyczące budynku dworca kolejowego i urządzenia służące do informacji podróżnych),
- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.5. Działanie 2.4 WRPO Tabor kolejowy dla regionalnych przewozów pasażerskich

3.5.1. W ramach Działania 2.4 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.5.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu: studium wykonalności, analizy finansowe i ekonomiczne – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. zakup taboru – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytucznych,
 - b. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.5.3. Koszty niekwalifikowalne: określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych.

3.6. Działanie 2.5 WRPO Rozwój miejskiego transportu zbiorowego

3.6.1. W ramach Działania 2.5 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.6.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,

- b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
- a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - c. prace instalacyjne (instalacje energetyczne, kanalizacja teletechniczna) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - d. zakup i montaż środków trwałych oraz zakup wartości niematerialnych i prawnych – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - e. zakup nowego taboru w ramach miejskiego systemu transportu publicznego (tylko w połączeniu z budową nowych, przedłużeniem lub odnowieniem istniejących linii komunikacji miejskiej lub podmiejskiej) – pod warunkiem, że wartość zakupionego taboru nie przekracza 60% wartości projektu – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych – dotyczy tylko Schematu I Uszczegółowienia WRPO,
 - f. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
 - g. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - h. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.6.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty zakupu taboru, jeżeli nie stanowią elementu projektu polegającego na budowie, przedłużeniu lub odnowieniu linii komunikacji miejskiej / podmiejskiej lub przekraczają 60% wartości projektu - dotyczy tylko Schematu I Uszczegółowienia WRPO,
- 3) przebudowa zajezdni autobusowych lub tramwajowych dla celów działalności usługowo-gospodarczej otwartej na inne podmioty,
- 4) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.7. Działanie 2.6 WRPO Rozwój regionalnej infrastruktury lotniczej

3.7.1. W ramach Działania 2.6 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi w właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.7.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

1) koszty przygotowania projektu:

- a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
- b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,

2) koszty związane z realizacją projektu:

- a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
- b. prace ziemne i budowlane, w tym: budowa / modernizacja terminali pasażerskich, pasów startowych, dróg kołowania, płyty lotniska, stanowiska postojowe – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
- c. prace instalacyjne, w tym: instalacje energetyczne, wodno-kanalizacyjne, elektryczne, energetyczne, gazowe, telekomunikacyjne itp. – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
- d. rozbudowa systemów bezpieczeństwa, infrastruktury oraz zakup niezbędnego wyposażenia, w tym: ochrona lotniska, zabezpieczenie przeciwpożarowe, bezpieczeństwo osób i ładunków, bezpieczeństwo lotniczych urządzeń naziemnych, ogrodzenia aktywne – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
- e. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
- f. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
- g. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,

3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,

4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.7.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty poniesione na wspieranie działalności komercyjnej niezwiązanej bezpośrednio z podstawową działalnością portu lotniczego, m. in. budowa / rozbudowa / modernizacja powierzchni i nieruchomości przeznaczonych na biura, magazyny, hotele, sklepy, restauracje, parkingi,
- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.8. Działanie 2.7 WRPO Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

3.8.1. W ramach Działania 2.7 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.8.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu: studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane, w tym budowa / rozbudowa sieci szerokopasmowych – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - c. budowa i wdrażanie platform elektronicznych – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - d. tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - e. koszt dostarczenia połączeń szerokopasmowych oraz wyposażenia i oprogramowania do prowadzenia zdalnych konsultacji telemedycznych – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.4 Wytycznych,

- f. tworzenie pracowni komputerowych oraz zakup oprogramowania i koszt dostarczenia połączeń szerokopasmowych dla realizacji usług edukacyjnych – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.4 Wytucznych,
 - g. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - h. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - i. koszty związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przesyłania danych (oprogramowania, licencje) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytucznych,
 - j. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- 4) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- 5) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.8.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,
- 2) koszty stworzenia strony WWW jeżeli nie stanowią jednego z elementów większego przedsięwzięcia,
- 3) koszty dzierżawy łącz (z wyjątkiem dzierżawy łącz dostępowych dla sieci szkieletowej w przypadku, gdy są faktycznie poniesione przez B),
- 4) opłaty za usługi dodatkowe (opłaty za prowadzenie serwisu WWW, kont poczty elektronicznej, serwerów, rejestracji i utrzymania danych),
- 5) koszty digitalizacji,
- 6) zakup wyłącznie sprzętu komputerowego (komputerów),
- 7) system ratownictwa medycznego.

3.9. Działanie 3.1 WRPO Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi

3.9.1. W ramach Działania 3.1 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w uszczegółowieniu WRPO.

3.9.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty

- próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
- b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
- a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
- b. prace ziemne i budowlane, w tym budowa nowych i modernizacja dotychczasowych sortowni, kompostowni, obiektów termicznej, termiczno-chemicznej i mechanicznej utylizacji odpadów, rekultywacja wyeksploatowanych składowisk odpadów – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
- c. akcje promocyjne dotyczące selektywnej zbiórki odpadów por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- d. koszty zakupu specjalistycznych pojazdów, kontenerów, pojemników na śmieci – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
- e. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
- f. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- g. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.9.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) zakup środków transportu,
- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.10. Działanie 3.2 WRPO Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku

3.10.1. W ramach Działania 3.2 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w uszczegółowieniu WRPO.

3.10.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

1) koszty przygotowania projektu:

- a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
- b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,

2) koszty realizacji projektu:

- a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- b. prace ziemne i budowlane, w tym termomodernizacja lokalnego źródła ciepła i lokalnych ciepłowniczych sieci przesyłowych, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, w tym system grzewczy, budowa i modernizacja lokalnych systemów zaopatrzenia w energię elektryczną (średnie napięcie), gaz oraz energie ciepłą – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- c. koszty zakupu, montażu, a także koszty modernizacji urządzeń filtrujących gazy i urządzeń odpylających w lokalnych systemach grzewczych – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- d. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
- e. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- f. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
- g. koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- h. koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.10.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,
- 2) zakup środków transportu,
- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.11. Działanie 3.3 WRPO Wsparcie ochrony przyrody

3.11.1. W ramach Działania 3.3 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.11.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane, w tym odbudowa zdegradowanych siedlisk leśnych, nieleśnych, wodnych oraz ich czynna ochrona, budowa przejść dla zwierząt i przepławek dla ryb – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - d. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
 - e. koszty kampanii promocyjnych i informacyjnych – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
 - f. koszty imprez masowych o zasięgu ponadpowiatowym – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
 - g. koszty kształcenia personelu w zakresie ochrony środowiska,
 - h. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - i. koszty sporządzenia planów dla obszarów Natura 2000 – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.11.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) zakup środków transportu,
- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.12. Działanie 3.4 WRPO Gospodarka wodno-ściekowa

3.12.1. W ramach Działania 3.4 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kwalifikowalne są tylko koszty związane z projektami w aglomeracjach o RLM od 2 tys. do 15 tys. Projekty w zakresie gospodarki ściekowej powinny dotyczyć aglomeracji uwzględnionych w KPOŚK lub we właściwych rozporządzeniach wojewodów. Natomiast po wejściu w życie zaktualizowanego KPOŚK, wsparcie w ramach WRPO może dotyczyć tylko aglomeracji uwzględnionych w zaktualizowanym KPOŚK.

Powyższy zapis nie dotyczy projektów wyłonionych w konkursach, które rozpoczęły się przed dniem wejścia w życie zaktualizowanego KPOŚK.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.12.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane, w tym budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych i systemów kanalizacji zbiorczej – uzupełnieniem powyższych kosztów (łącznie do 50% kosztów kwalifikowalnych projektu) może być budowa

systemów kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami służącymi do podczyszczania wód opadowych, o ile dotyczą rozdziału systemu kanalizacji ogólnospławnej lub budowa i rozbudowa (łącznie do 50% kosztów kwalifikowalnych projektu) systemów zaopatrzenia w wodę w zakresie zgodnym z art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 24 października 1974 r. Prawo wodne, Dz. U. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.), – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,

c. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,

d. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,

e. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,

3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,

4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.12.3. Koszty niekwalifikowalne:

1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,

2) zakup środków transportu,

3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.13. Działanie 3.5 WRPO Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów oraz zwiększenie retencji na terenie województwa

3.13.1. W ramach Działania 3.5 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.13.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

1) koszty przygotowania projektu:

a. studium wykonalności, ocena oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,

b. koszt zakupu gruntów pod poldery (do 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,

- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane, w tym regulacja cieków wodnych, budowa i modernizacja małych zbiorników wielozadaniowych, budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych oraz budowli piętrzących – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - c. tworzenie polderów – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - d. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
 - e. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - f. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.13.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) zakup środków transportu,
- 3) zakup urządzeń transportowych,
- 4) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.14. Działanie 3.6 WRPO Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego

3.14.1. W ramach Działania 3.6 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w uszczegółowieniu WRPO.

3.14.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu: studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu

istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,

2) koszty związane z realizacją projektu:

- a. opracowanie i wdrażanie planów i instrumentów zapobiegania i zarządzania zagrożeniami naturalnym i technologicznym – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
- b. opracowanie baz danych dotyczących zanieczyszczenia lasów, jakości gleb, wód i powietrza,
- c. koszty budowy systemu pomiarów zanieczyszczeń – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
- d. koszty budowy systemu informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
- e. koszty utworzenia stacji kontrolnych i ostrzegawczych – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytycznych,
- f. zakup nowego sprzętu dla Ochotniczych Straży Pożarnych znajdujących się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym: samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów ratownictwa chemicznego – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
- g. koszty sporządzenia map terenów zalewowych – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
- h. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
- i. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,

3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,

4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.14.3. Koszty niekwalifikowane:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) zakup środków transportu.
- 3) zakup używanego sprzętu dla Ochotniczych Straży Pożarnych znajdujących się w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym: samochodów ratowniczo-gaśniczych, samochodów ratownictwa chemicznego.

3.15. Działanie 3.7 WRPO Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii

3.15.1. W ramach Działania 3.7 WRPO kwalifikowalny jest zakup jedynie nowych środków trwałych oraz koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wykazano w uszczegółowieniu WRPO.

3.15.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane oraz zakup i montaż urządzeń, w tym: elektrownie wiatrowe z instalacją do przesyłu energii, kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne z instalacją do przesyłu energii, urządzenia grzewcze opalane biomasą z instalacją do przesyłu energii, elektrownie wodne o mocy do 10 MW z instalacją do przesyłu energii, urządzenia grzewcze zasilane energią geotermiczną z instalacją do przesyłu energii, urządzenia do produkcji energii i instalacji do przesyłu energii w oparciu o inne typy odnawialnych źródeł energii, urządzenia i instalacje do produkcji i przesyłu energii eklektycznej i ciepłej w skojarzeniu (kogeneracja) wykorzystujących odnawialne źródła energii – por. rozdział 2 punkt 2.2.2, 2.2.3 i 2.2.4 Wytycznych,
 - c. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
 - d. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - e. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.15.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) zakup środków transportu,

- 3) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.
- 4) zakup używanych środków trwałych.

3.16. Działanie 4.1 WRPO Rewitalizacja obszarów miejskich

3.16.1. W ramach Działania 4.1 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.16.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. prace rozbiórkowe – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - d. prace instalacyjne (instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, gazowe, energetyczne) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - e. zakup systemów monitoringu – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytucznych,
 - f. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - g. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - h. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.16.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,

- 2) koszty budowy budynków mieszkaniowych,
- 3) koszty remontów, przebudowy, adaptacji budynków administracji publicznej w celach wyłącznie administracyjnych (z wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych, zapobiegania przestępczości, przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji WRPO),
- 4) koszty zakupu obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (z wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych, przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji WRPO),
- 5) koszty uzbrojenia terenu pod budowę budynków mieszkaniowych,
- 6) koszty remontów, przebudowy i renowacji indywidualnych mieszkań (prac budowlano-montażowych),
- 8) koszty rozbiórki budynków pod budowę budynków mieszkalnych,
- 9) koszty zakupu nieruchomości dla celów mieszkaniowych,
- 10) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości,
- 11) koszty finansowania projektów nieujętych w programach rewitalizacji (nie znajdują się w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji), nieprzyczyniających się do celów działania,
- 12) koszty działań promocyjnych, doradczych, szkoleniowych, edukacyjnych i kulturalnych mających na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, jeżeli ich wartość przekracza 10% kosztów kwalifikowalnych projektu,
- 13) koszty renowacji i adaptacji istniejących na terenie rewitalizowanym budynków stanowiących własność władz publicznych lub podmiotów działających w celach niezarobkowych, w celu przygotowania do użytkowania socjalnych budynków mieszkalnych o dobrym standardzie, jeżeli nie są częścią większego projektu rewitalizacyjnego.

3.17. Działanie 4.2 WRPO Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojennych

3.17.1. W ramach Działania 4.2 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.17.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

1) koszty przygotowania projektu:

- a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
- b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,

2) koszty związane z realizacją projektu:

- a. przygotowanie terenu pod budowę – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- b. prace ziemne i budowlane, w tym budowa / przebudowa / modernizacja / adaptacja zabudowy przemysłowej i powojkowej, zagospodarowanie terenów przyległych, wyburzanie budynków, rozbiórka instalacji – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- c. konserwacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym – por. rozdział 2, punkt 2.4 Wytucznych,
- d. zakup systemów monitoringu – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytucznych,
- e. prace instalacyjne (budowa / przebudowa / instalacji, energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
- f. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
- g. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
- h. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,

3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,

4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.17.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,
- 2) koszty budowy budynków mieszkaniowych,
- 3) koszty remontów, przebudowy, adaptacji budynków administracji publicznej w celach wyłącznie administracyjnych (z wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania,

poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych, zapobiegania przestępczości, przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji WRPO),

- 4) koszty zakupu obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (z wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych, przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji WRPO),
- 5) koszty uzbrojenia terenu pod budowę budynków mieszkaniowych,
- 6) koszty remontów, przebudowy indywidualnych mieszkań (prac budowlano-montażowych),
- 7) koszty rozbiórki budynków pod budowę budynków mieszkalnych,
- 8) koszty zakupu nieruchomości dla celów mieszkaniowych,
- 9) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości,
- 10) koszty finansowania projektów nieujętych w programie rewitalizacji (nieznajdujących się w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji),
- 11) koszty działań promocyjnych, doradczych, szkoleniowych, edukacyjnych i kulturalnych mających na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, jeżeli ich wartość przekracza 10% kosztów kwalifikowalnych projektu,
- 12) koszty remontów, adaptacji i przebudowy pokoszarowych budynków mieszkalnych w celu nadania im nowych funkcji, jeżeli miałyby to być funkcje mieszkaniowe.

3.18. Działanie 5.1 WRPO Infrastruktura szkolnictwa wyższego

3.18.1. W ramach Działania 5.1 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.18.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,

- b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
- a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - c. prace instalacyjne (budowa / przebudowa instalacji energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - d. usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach będących celem projektu oraz ich otoczeniu (wyłącznie jako element większego projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - e. zagospodarowanie otoczenia obiektów będących celem projektu (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - f. zakup niezbędnego sprzętu (poza sprzętem komputerowym – w przypadku gdy projekt nie obejmuje budowy, rozbudowy obiektu dydaktycznego) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - g. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
 - h. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - i. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.18.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty budowy, rozbudowy, przebudowy pracowni komputerowych, jeżeli nie są elementem projektu inwestycyjnego,
- 3) koszty zagospodarowania otoczenia budynków dydaktycznych, infrastruktury społeczno-edukacyjnej w kampusach i obiektów sportowych przy szkołach wyższych, jeżeli nie są elementem projektu inwestycyjnego,
- 4) koszty usuwania barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, jeżeli nie są elementem większego projektu,
- 5) koszty budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji hal widowiskowo-sportowych, pływalni, lodowisk i stadionów,
- 6) koszty zakupu książek,

- 7) koszty zakupu sprzętu komputerowego (z wyjątkiem projektów obejmujących budowę, rozbudowę obiektów dydaktycznych),
- 8) koszty termomodernizacji,
- 9) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.19. Działanie 5.2 WRPO Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym szkolnictwa ustawicznego

3.19.1. W ramach Działania 5.2 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.19.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. prace instalacyjne (budowa / przebudowa instalacji energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - d. usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach będących celem projektu oraz ich otoczeniu (wyłącznie jako element większego projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - e. zagospodarowanie otoczenia obiektów będących celem projektu (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - f. zakup i montaż niezbędnego sprzętu (poza sprzętem komputerowym jeżeli projekt nie obejmuje budowy, rozbudowy, przebudowy budynków dydaktycznych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.3 Wytucznych,
 - g. budowa nowych, rozbudowa lub przebudowa obiektów dydaktycznych, kształcenia ustawicznego (Centra Kształcenia Ustawicznego) lub praktycznego (Centra

Kształcenia Praktycznego) oraz zakładów kształcenia językowego – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,

h. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,

i. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,

j. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,

3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,

4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.19.3. Koszty niekwalifikowalne:

1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,

2) budowa, przebudowa rozbudowa pracowni komputerowych, jeśli nie stanowi elementu projektu inwestycyjnego,

3) budowa nowych sal gimnastycznych i sportowych z boiskami o wymiarach innych niż podane w Uszczegółowieniu WRPO,

4) budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja, adaptacja przedszkoli oraz zakup sprzętu i wyposażenia do przedszkoli,

5) koszty usuwania barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, jeżeli nie są elementem większego projektu,

6) koszty zagospodarowania otoczenia obiektów, jeżeli nie stanowią elementu projektu inwestycyjnego,

7) koszty zakupu książek,

8) koszty zakupu sprzętu komputerowego (kwalifikowalne tylko w połączeniu z budową, rozbudową, przebudową obiektów dydaktycznych),

9) koszty termomodernizacji,

10) koszty budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji sal i hal widowiskowo-sportowych o wymiarach przekraczających 36 m x 18/19 m lub z widownią przekraczającą 200 miejsc oraz pływalni, lodowisk i stadionów,

11) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.20. Działanie 5.3 WRPO Poprawa warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w województwie

3.20.1. W ramach Działania 5.3 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.20.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezabudowanej niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane (poza termomodernizacją), w tym rozbudowa obiektów infrastruktury ochrony zdrowia, sal operacyjnych i zabiegowych oraz bloków diagnostycznych – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. prace instalacyjne (budowa / przebudowa instalacji energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - d. zakup i montaż niezbędnego sprzętu, aparatury i wyposażenia (poza produktami jednorazowego użytku oraz wyposażeniem niezwiązanym bezpośrednio z procesem leczenia) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.3 Wytucznych,
 - e. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - f. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - g. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytucznych.

3.20.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytucznych,
- 2) koszty termomodernizacji,
- 3) koszty zakupu produktów jednorazowego użytku oraz wyposażenia niezwiązanego bezpośrednio z procesem leczenia,

- 4) koszty dostosowania stanu technicznego istniejącej infrastruktury do zakupu i użytkowania nowego sprzętu medycznego, jeżeli nie stanowią elementu projektu polegającego na zakupie sprzętu albo ich wartość przekracza 20% kosztów kwalifikowalnych,
- 5) koszty dostosowania obiektów służby zdrowia do potrzeb pacjentów, w szczególności osób niepełnosprawnych, jeżeli nie są elementem większego projektu,
- 6) koszty ubiegania się o certyfikaty zarządzania jakością,
- 7) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.21. Działanie 5.4 WRPO Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej

3.21.1. W ramach Działania 5.4 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytucznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.21.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytucznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytucznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - b. prace ziemne i budowlane – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. prace instalacyjne (budowa / przebudowa instalacji energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - d. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,

- e. zakup i montaż wyposażenia (wyłącznie jako element projektu polegającego na budowie, przebudowie, adaptacji, modernizacji) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.3 Wytycznych,
 - f. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - g. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.21.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja, adaptacja przedszkoli oraz zakup sprzętu i wyposażenia do przedszkoli,
- 3) zakup wyposażenia – jeżeli nie stanowi elementu projektu polegającego na budowie, przebudowie, adaptacji, modernizacji,
- 4) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.22. Działanie 6.1 WRPO Infrastruktura na obszarach turystycznych

3.22.1. W ramach Działania 6.1 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.22.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,

- b. prace ziemne i budowlane, w tym budowa / rozbudowa / modernizacja infrastruktury turystycznej, szlaków turystycznych, dróg rowerowych, portów, przystani, zagospodarowanie turystyczne tras, miejsc odpoczynku, elementy małej architektury itp. (wskazane w Uszczegółowieniu WRPO) – wyłącznie jako projekty kompleksowe – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - c. kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu ochrony i udostępniania obszarów chronionych, atrakcyjnych turystycznie – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytucznych,
 - d. renowacja i rozbudowa urządzeń rekreacyjno-sportowych w nadjeziornych ośrodkach wypoczynkowych – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytucznych,
 - e. budowa nowoczesnych ośrodków rekreacyjno-rozrywkowych wiosek wakacyjnych, parków wypoczynku i sportu – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytucznych,
 - f. zagospodarowanie obszarów leśnych (wraz z określeniem miejsc lokalizacji ognisk) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytucznych,
 - g. budowa / rozbudowa / modernizacja infrastruktury oraz obiektów służących rozwojowi specyficznych form turystyki (np. turystyka pielgrzymkowa) oraz zagospodarowanie terenów dla celów rekreacyjnych szczegółowo wskazanych w Uszczegółowieniu WRPO, adaptacja obiektów historycznych na cele turystyczne, wytyczenie i zagospodarowanie dróg i szlaków wodnych (usunięcie przeszkód trakcyjnych) itp. wskazane w Uszczegółowieniu WRPO – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytucznych,
 - h. prace instalacyjne (budowa / przebudowa instalacji energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytucznych,
 - i. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytucznych,
 - j. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytucznych,
 - k. rozbudowa systemów informacji turystycznej i oznakowania terenu – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytucznych,
 - l. koszty organizacji imprez i kampanii reklamowych, w tym promocja regionu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytucznych,
 - m. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytucznych,
- 3) koszty organizacji i przeprowadzenia specjalistycznych szkoleń dla kadr turystycznych – tylko jako element projektu promocyjnego lub informacyjnego oraz koszty organizacji i przeprowadzenia akcji promocyjnych związanych z projektem inwestycyjnym (maksymalna wartość tego typu wydatków nie może przekraczać 5% kosztów kwalifikowalnych projektu) – wydatki kwalifikowalne w ramach cross-financingu,

- 4) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 5) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.22.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty budowy basenów, pływalni oraz aquaparków,
- 3) koszty systemu informacji turystycznej jeżeli nie stanowią elementu większego projektu,
- 4) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałoby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.

3.23. Działanie 6.2 WRPO Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego

3.23.1. W ramach Działania 6.2 WRPO kwalifikowalne są koszty poniesione zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 1, punkcie 1.5 oraz w rozdziale 2 Wytycznych.

Kryteria kwalifikowalności kosztów są zgodne ze szczególnymi zasadami określonymi we właściwym programie pomocy publicznej, o ile w działaniu wystąpią projekty objęte pomocą publiczną.

Typy projektów wskazano w Uszczegółowieniu WRPO.

3.23.2. Przykładowe koszty kwalifikowalne:

- 1) koszty przygotowania projektu:
 - a. studium wykonalności, raport oddziaływania na środowisko, dokumentacja techniczna, analizy finansowe i ekonomiczne, badania i ekspertyzy (m. in. odwierty próbne, sondowanie gruntu, inwentaryzacja stanu istniejącego), prace geodezyjne i geologiczne, opinie konserwatorskie – por. rozdział 2, punkt 2.1 Wytycznych,
 - b. zakup nieruchomości niezbędnej do realizacji projektu (w przypadku nieruchomości niezabudowanej jej wartość nie może przekraczać 10% kosztów kwalifikowalnych projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.1 Wytycznych,
- 2) koszty związane z realizacją projektu:
 - a. przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace rozbiórkowe) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - b. prace ziemne i budowlane, w tym budowa / rozbudowa / przebudowa publicznej infrastruktury kultury, a także rewitalizacja, renowacja, konserwacja obiektów historycznych i zabytkowych wraz z zagospodarowaniem otoczenia (wyłącznie jako element projektu) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 i punkt 2.4 Wytycznych,
 - c. prace instalacyjne (budowa / przebudowa instalacji energetycznych, wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, gazowych) – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,

- d. konserwacja zabytków ruchomych (starodruki, księgozbiory, muzealia i archiwalia) – por. rozdział 2, punkt 2.4,
 - e. zabezpieczenie zabytków przed kradzieżą i zniszczeniem – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - f. zakup i montaż trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach oraz wpływającego na unowocześnienie obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.3 Wytycznych,
 - g. przystosowanie obiektów instytucji kultury oraz ich otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz specyficznych grup odwiedzających (dzieci, osoby starsze) – wyłącznie jako element większego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.2.4 Wytycznych,
 - h. konserwacja, renowacja, przebudowa, odbudowa, adaptacja na cele kulturalne miejsc martyrologii oraz pomników przyrody – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 i 2.2.4 Wytycznych,
 - i. nadzór nad realizacją inwestycji (inspektorzy nadzoru, zespół inżyniera kontraktu) – por. rozdział 2, punkt 2.3.1 Wytycznych,
 - j. systemy oznakowania obszarów i obiektów (wyłącznie jako element projektu inwestycyjnego) – por. rozdział 2, punkt 2.2.2 Wytycznych,
 - k. organizacja wydarzeń kulturalnych i kampanii promocyjnych w kraju i zagranicą (udział w wystawach i imprezach kulturalnych) – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
 - l. badania i ekspertyzy – por. rozdział 2, punkt 2.3.2 Wytycznych,
 - m. koszty usług finansowych i zabezpieczenia – por. rozdział 2, punkt 2.3.4 Wytycznych,
- 3) koszty promocji projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.5 Wytycznych,
- 4) koszt audytu zewnętrznego projektu – por. rozdział 2, punkt 2.3.3 Wytycznych.

3.23.3. Koszty niekwalifikowalne:

- 1) koszty określone w rozdziale 1, punkcie 1.7 Wytycznych,
- 2) koszty zagospodarowania otoczenia, jeżeli nie są elementem większego projektu,
- 3) koszty usuwania barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, jeżeli nie są elementem większego projektu,
- 4) koszty dostosowania obiektów do potrzeb specyficznych grup odwiedzających (osoby starsze, dzieci), jeżeli nie stanowią elementu większego projektu,
- 5) koszty zakupu i remontu trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, jeżeli nie są elementem projektu inwestycyjnego,
- 6) koszty utworzenia i rozwoju systemów oznakowania obszarów i obiektów, jeżeli nie stanowią elementu projektu inwestycyjnego,

- 7) koszty zakupu wyposażenia dla unowocześnienia obiektów kultury, jeżeli nie stanowią elementu projektu inwestycyjnego,
- 8) koszty rewitalizacji, rewaloryzacji, konserwacji, renowacji, restauracji, zachowania oraz adaptacji, przebudowy, remontów budynków i powierzchni na cele socjalno-bytowe (w tym mieszkalne) oraz na cele hotelowe i konferencyjne,
- 9) koszty zakupu nieruchomości w przypadku, jeśli w ciągu ostatnich 10 lat zakup ten był finansowany z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych i powodowałyby to podwójne finansowanie zakupu tej nieruchomości.